

ESMASPÄEV, 19. OKTOOBER 2009

ETISTUNGI JUHATAJA: Jerzy BUZEK

president

(Istungjärk algas kell 17.05).

1. Istungjärgu jätkamine

President. – Kuulutan neljapäeval, 8. oktoobril 2009 katkestatud Euroopa Parlamendi istungjärgu taasalanuks.

2. Presidentuuri avaldus

President. – Head kolleegid! Enne istungjärgu alustamist tahaksin mõne sõna öelda. Nagu te teate, allkirjastas Poola president Lech Kaczyński kümne päeva eest Lissaboni lepingu. Olen kindel, et oleme ratifitseerimisprotsessile sammu lähemal. Olen samuti kindel, et varsti viib ratifitseerimise lõpule ka Tšehhi Vabariik.

Tahaksin teid teavitada, et selle nädala neljapäeval kell 15.00 toimub meie esimene infotund Euroopa Komisjoni presidendi José Manuel Barrosoga. See arutelu tähendab suurt institutsioonilist muudatust. See muudab Euroopa Parlamendi koostöö komisjoniga tunduvalt paremaks. Olen selle teema osas tööd teinud nii poliitiliste fraktsioonide esimeeste kui ka president Barrosoga ning mul on hea meel, et uus protseduur saab Strasbourgis täiskogu istungitel püsivaks jooneks. Olen kindel, et see muudab meie arutelud elavamaks ning avab neid veelgi.

Head kolleegid! 10. oktoobril vaatlesime rahvusvahelist surmanuhtluse kaotamise päeva. See kuupäev on 2007. aastast saadik olnud surmanuhtlusevastane Euroopa päev, mil näitame üles oma meelekindlust ja pühendumist selle ebainimliku tegevuse vastu. Esitame oma seisukoha ka toetuseks ülemaailmsele moratooriumile vastavalt parlamendi 2007. aastal tehtud deklaratsioonile ning ÜRO Peaassamblee resolutsioonile.

9. oktoobri pressiteates rõhutasin enda nime all ja Euroopa Parlamendi nimel meie eesmärki luua surmanuhtluseteta Euroopa ning keelustada surmanuhtlus ka igal pool mujal maailmas. See on meie ühine kohustus. Kahjuks on Euroopas ikka veel üks riik, kus määratakse ja teostatakse surmanuhtlust. See riik on Valgevene. Mõistame hukka surmanuhtlused Iraanis ning kardame eriti nende iraanlaste pärast, kes mõisteti surma juunikuus, pärast presidendivalimistega kaasnenud demonstratsioone. Eelkõige oleme vastu alaealistele surmanuhtluse määramisele ning tahaksin rõhutada, et käesolev aasta tähistab laste õiguste konventsiooni vastuvõtmise 20. aastapäeva ning see konventsioon keelab selgelt alaealiste hukkamise.

Peame jätkama kindlat vastuseisu surmanuhtlusele ning võtma sõna selle määramise juhtude üle kogu maailmas. Meid häirivad hiljutised sündmused Hiinas, kus Urumchis Xinjiaangi provintsis toimunud rahvarahutuste ja vägivalda tagajärjel mõisteti surma 12 inimest. Hoolimata tõsistest kuritegudest, mis juunikuu rahutuste ajal korda saadeti, kutsume Hiina võimusi üles ausa kohtumenetluse standardeid jälgima. Meid häirivad ka surmanuhtluste määramised ja täideviimised Ameerika Ühendriikides, eriti Ohio osariigis, kus pärast mitut edutut üritust lükati edasi hukkamine surmava süsti läbi.

Tahaksin uuesti korrata meie üleskutset kõigile riikidele, mis ikka veel rakendavad surmanuhtlust, et nad kaotaksid selle oma kriminaalkodeksist või koostaksid kuni selle kaotamiseni moratooriumi surmanuhtluse määramise ja täideviimise kohta.

(Aplaus)

3. Eelmise istungi protokollki kinnitamine (vt protokoll) Vt protokoll

4. Parlamendi seisukohtade ja resolutsioonide vastuvõtmisele järgnev tegevus (vt protokoll)

5. Parlamendi koosseis (vt protokoll)**6. Parlamendi komisjonide ja delegatsioonide koosseis (vt protokoll)****7. Suuliselt vastatavad küsimused ja kirjalikud deklaratsioonid (esitamine) (vt protokoll)****8. Esitatud dokumendid (vt protokoll)****9. Teatud dokumente puudutavad otsused (vt protokoll)****10. Petitsioonid (vt protokoll)****11. Assigneeringute ümberpaigutamine (vt protokoll)****12. Kaasotsustamismenetlusel vastu võetud aktide allkirjastamine (vt protokoll)****13. Eelmise koosseisu poolt lõpetamata jäänud küsimuste menetlemise jätkamine (kodukorra artikkel 214) (vt protokoll)****14. Kiirmenetluse taotlus****15. Tööplaan**

President. – Esimeeste konverents jagas välja 2009. aasta 15. oktoobri, neljapäevasel koosolekul koostatud päevakorra lõpliku projekti vastavalt kodukorra artiklile 137.

Esmaspäev

Bruno Gollnisch (NI). – (FR) Austatud president! Minu sõnavõtt on tegelikult seotud esmaspäevase päevakorraga.

Päevakorra projekt, mis anti välja enne seda, kui saime dokumendi, mille üle peame hääletama, sisaldas minu arust ka arutelu kolme parlamendiliikme puutumatuse juhu üle. Need parlamendiliikme puutumatuse juhtumid on väga tähtsad, kuna need võivad olla seotud selle liikme tegutsemisvabadusega, kes puutub kokku valitsuse poliitilise vaenu, kohtute poliitilise vaenu või valitsuse prokuröride kaudu käsutatavate kohtute poliitilise vaenuga.

Panen tähele, et need teemad on arutelust kadunud, ning minu arvates on see väga kahetsusväärne. Jääb ainult üks hääletus ilma aruteluta Diana Wallise raporti üle, mis käsitleb Marek Siwieci puutumatust. See ilma aruteluta hääletus ei luba sõnavõtte ning seega ei luba vastaval parlamendiliikmel end oma kolleegide, kaasliikmete ees väljendada. Minu meelest on see väga kahetsusväärne.

Lõpetan, öeldes paar sõna meie kaasliikme Francesco Enrico Speroni raporti kohta, mis väga suure häälteenamusega – vist praktiliselt kogu parlament – vastu võeti ja mis käsitleb Prantsuse võimude suhtumist, kes keelasid meie endisele kaasliikmele Jean-Charles Marchianile tema puutumatuse kaitse seoses telefonide pealtkuulamisega, samas kui riiklike parlamentide liikmetele selline puutumatus tagatakse.

Tahaksin teada, mis on saanud Francesco Enrico Speroni raportis esitatud soovitustest ning eriti kaebusest, mille pidime Euroopa Ühenduste Kohtule esitama.

President. – Ei ole esitatud taotlust korraldada arutelu parlamendiliikme puutumatuse üle. Seega toimub homme selle teema üle hääletamine. Kui taotlus oleks esitatud, oleksime seda teemat teistmoodi kaalunud. Arutelu ei ole päevakorras, kuna selle teema osas puuduvad igasugused ettepanekud.

Teisipäev

Ühtegi muudatusettepanekut ei ole tehtud.

Kolmapäev

Sain Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioonilt taotluse muuta Itaalia ja teiste Euroopa Liidu liikmesriikide teabevabadust käsitlevate resolutsiooni eelnõude pealkirja. Muudetud pealkiri oleks järgmine: „Teabevabadus Euroopa Liidus”.

Simon Busuttil, *fraktsiooni PPE nimel*. – (MT) Austatud president! Üks ühine punkt, mis tekkis eelmisel kuul selle resolutsiooni üle peetud arutelust, oli see, et peame arutlema sõnavabaduse teema üle igal pool, nii Euroopas kui ka väljaspool seda. Ent austatud president, me ei saa kuulutada ristsõda ühe üksiku riigi vastu. Itaalia küsimus selles resolutsioonis on peamiselt riiklik poliitiline arutelu ning meie kui Euroopa Parlament peame hoiduma sekkumast sellisesse arutellu. Kui hoiaksime sõna „Itaalia” selle resolutsiooni pealkirjas, võtaksime endale mingi kõrgema kohtu rolli, mida me aga ei ole, ning õõnestaksime tegelikult meie asutuse ametivõimu ja austust selle vastu.

Toetame sõnavabadust nii Euroopas kui ka sellest väljaspool ning kutsume seega kõiki neid, kes tõesti pooldavad sõnavabadust igal pool, üles hääletama selle resolutsiooni pealkirja muutmise poolt.

Manfred Weber, *fraktsiooni PPE nimel*. – (DE) Austatud president! Tahaksin ettepanekut toetada ja selle poolt rääkida.

Kõik teemad Euroopas ei ole Euroopa jaoks teemad. Harrastame subsidiaarsust ning meie Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioonis usume oma kolleegidesse Rooma parlamendis ning usaldame Rooma kohtuid, Itaalia kohtuid, mis saavad iseseisvalt reguleerida seda, mis on Itaalia jaoks hea ja mis mitte. Itaalia parlament on just tõestanud oma iseseisvust. Peame hea meelega arutelu arvamussvabaduse üle, ent siis peaksime arutlema ka arvamussvabaduse üle Euroopa Liidus. See peab olema ettepanekus ja selle pealkirjas selge, mistõttu palume teilt toetust meie ettepanekule.

Hannes Swoboda, *fraktsiooni S&D nimel*. – (DE) Austatud president! See on tegelikult kuidagi alandav vaatepilt. Ütlesime eelnevalt selgesti, et see algas koos Itaalia juhtumiga, ent me ei taha sellele keskenduda. Tahame öelda midagi üldist arvamussvabaduse kohta Euroopas. Seetõttu valisimegi selle pealkirja. See tähendab juhtumit, mis sai alguse Itaaliast, ent tähendab ka üldisi avaldusi.

Me ei peaks üritama kõike teha. Oleme juba nädalate kaupa üritanud algset juhtumit kõrvale jätta. Olge vähemalt ausad, kui ütlete, et tahame Berlusconi kaitsta, ükskõik, mis ta ka teeb, on see aus seisukoht, ent praegu käitute nii, nagu tahaksite olla erapooletud, objektiivsed. Jäägem selle pealkirja juurde! See on mõistlik.

(Aplaus)

(Parlament lükkas ettepaneku tagasi)

Neljapäev

Ühtegi muudatusettepanekut ei ole tehtud.

(Tööplaan võeti vastu)⁽¹⁾

Hannes Swoboda (S&D). – (DE) Austatud president! Üks väike kommentaar ja palve teile: neljapäeval arutame muuhulgas kohutavaid surmanuhtlusi Iraanis, mis on täiesti vastuvõetamatud ja mida sageli määratakse nn kuritegude eest, mille eest meie õiglustunde alusel isegi süüdistust ei esitataks.

Peaksime kasutama ära võimalust ja ütleva selgelt – ja võib-olla peaksite ka teie leidma võimaluse öelda, nagu nõukogugi, et kuna oleme vägivallavastased, mõistame terroristide vägivallla hukka üldiselt, isegi kui see on suunatud Iraani valitsusasutuste vastu. Arvan, et meie objektiivne seisukoht oleks tugevam, kui ütleksime selgelt, et rünnak, mis läks 42 inimesele nende elu maksma, ei ole meie poliitikaga kooskõlas. Oleme põhimõtteliselt vägivallla, surmanuhtluse ja ka terroristliku vägivallla vastu.

(1) Teised muudatused tööplaanis (vt protokoll) Vt protokoll

16. Üheminutilised sõnavõttud poliitiliselt olulistel teemadel

President. – Järgmine päevakorrapunkt on üheminutilised sõnavõttud poliitiliselt olulistel teemadel.

Arturs Krišjānis Kariņš (PPE). – (LV) Austatud president! Kogu Euroopa Liit tunneb ülemaailmset majanduskriisi, ent langus on kõige suuremat mõju avaldanud Balti riikidele. Nende riikide jaoks on tee majanduskriisist välja tihedalt seotud täieliku üleminekuga eurole. 2005. aastast on kõik Balti valuutad otseselt euroga seotud, ent ametlike Maastrichti kriteeriumite tõttu ei saa nad ikka veel täielikult euroalaga ühineda. Seega ongi nii, et Balti riigid kannatavad Euroopa Keskpanka madala intressimäära poliitika tõttu, mis on laenu ja kinnisvaramullid viinud otsustavasse punkti, ent neil ei lasta nautida valuutastabiilsuse tõelisi vilju. Kutsun teid üles võtma vastu poliitilist otsust, nii et Baltikumis saaks erandkorras euro vastu võtta. Nende riikide väikesed majandused ei ohusta euroala. Oht seisneb piirkonna ebastabiilsuses, kui need riigid jäävad euroalast välja. Täna teid tähelepanu eest!

Alexander Mirsky (S&D). – (LV) Head kolleegid, austatud president! Tahaksin juhtida teie tähelepanu Läti Vabariigi väga ohtlikule majanduslikule olukorrale. Praegu on plaan riigis sulgeda 50% haiglatest. Mõnes piirkonnas on töötuse tase 25%. Latgales on 50% töötajatest koondatud. 30% politseinikest, 30% kooliõpetajatest ja 30% arstidest on kaotanud oma töö. Maksureformid, mille eesmärk on makse suurendada, toovad kaasa majanduse täieliku kokkukukkumise. Selles olukorras pakutakse Lätile abi asemel laene, mis nõuavad niigi väikese eelarve veelgi suuremat kärpimist. Asjad on nüüd juba nii kaugel, et mõned Rootsi ministrid sõna otseses mõttes šantažeerivad Läti valitsust, nõudes rahastamise vähendamist. Kõik see on viinud sotsiaalse plahvatuseni ...

Luigi de Magistris (ALDE). – (IT) Austatud president, head kolleegid! Arvan, et parlament peaks tundma tõsist muret viimase ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni raporti üle.

Tõepoolest, kui mõned valitsused Euroopa Liidus, kõige viimasena Itaalia valitsus, sisserännet jätkuvalt kriminaalkuriteoks peavad, õigust varjupaigale rikuvad ja valimatult sissepääsu keelavad, usun, et vajame tugevat koostööd, sest on häbiväärne, et Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni kirjeldatav vaesustase Aafrikas, Lähis-Idas ja Aasias veel eksisteerib. Koostöö ei tähenda mõttetute projektide ettevõtmist, mis lihtsalt tekitavad nende samadele vanadele ettevõtetele äritegevust, vaid aitamist neil riikidel end vabastada.

Teine häbi, millega parlament peab tegelema, on vee erastamine, millega tegelevad mõned Euroopa Liidu valitsused. Vesi on ressurss, mis kuulub kõigile, väga vajalik ressurss ja mitte tarbekaup rahvusvaheliste ettevõtete teenistuses.

Karima Delli (Verts/ALE). – (FR) Austatud president! Minu sõnavõtt puudutab töötingimuste langust Euroopas.

Praegu teenivad peaaegu pool maailma tööinimestest vähem kui kaks USA dollarit päevas. 12,3 miljonit inimest on ikka veel orjuses ning rohkem kui 200 miljonit last sunnitakse töötama. Euroopas kasvab töötavate vaeste inimeste arv iga päevaga ning igal aastal jäädvustab Rahvusvaheline Tööorganisatsioon 16 000 surma, mis on seotud nõrga vaesuse ennetamisega.

Selles kontekstis tahaksin rõhutada meie vastutust kõigi nende ees, kellel ei ole tööd ega sotsiaalseid õigusi, kes töötavad ebasobivates tingimustes, kõigi nende miljonite töötajate ees, kes vaimselt ja füüsiliselt kannatavad, kes mõnikord on aetud enesetapuni või kes on vähi või muude töötingimustest põhjustatud krooniliste haiguste ohvrid. On aeg lõpetada uskumus, mille kohaselt peame rohkem tööd tegema, ning lõpetada võidujooks kasumi ja lühiajalise konkureerimise nimel. Järgmise kümne aasta jooksul peab liidu põhieesmärk olema tagada õigus normaalsele tööle ja tugevdada tööseadust.

Janusz Wojciechowski (ECR). – (PL) Lugupeetud president! Toidu- ja Põllumajandusorganisatsioon andis hiljuti välja raporti, milles väideti, et 2050. aastaks peab maailma toidutootmine kasvama vähemalt 70%. Vastasel juhul seisab inimkond silmitsi näljahädaga. See on kinnitus ilmselgele tõele. On teada, et inimeste arv maailmas järjest suureneb, samas kui vaba põllumaa pind väheneb. Samal ajal aga põhineb Euroopa Liidu põllumajanduspoliitika turupõhimõtetest hoolimise ja põllumajanduse konkurentsivõime suurendamisest hoolimise maski varjus põllumajandusliku tootmise süstemaatilisel vähendamisel peaaegu kõigis selle sektorites. Maailma suundumuste kontekstis võib see poliitika osutuda eluohtlikuks ning mitte väga kauges tulevikus nälga põhjustada.

Arvan, et Euroopa Liidu poliitilises lähenemises põllumajandusele ja selle probleemidele on vajadus suurte muudatuste järele. Peame tõesti oma mandri toiduga kindlustatuse eest hoolt kandma. Aitab küll põllumajandust piinavast poliitikast, sest see on lühinägelik ja kujutlusvõimeta poliitika!

Bairbre de Brún (GUE/NGL). – (GA) Lugupeetud president! Umbes samal ajal kolm aastat tagasi lubas Briti valitsus koostada iiri keele seaduse, et kaitsta ja arendada iiri keelt Põhja-Iirimaal. Õigusaktid iiri keele kõnelejate õiguste kaitsmiseks on oluline osa rahu- ja lepitusprotsessist.

Sellisenä oleks iiri keel saanud samasuguse seadusliku kaitse nagu emakeeled Iirimaa lõunaosas, Šotimaal ja Walesis.

Kolm aastat hiljem ei ole seda seadust ikka vastu võetud.

Oleksin väga tänulik, kui teie, lugupeetud president, võiksite rääkida assambleega Belfastis mitmekeelsuse tähtsusest ja mõjust üldiselt.

Üksteist aastat pärast Suure Reede Lepingu allkirjastamist ning kolm aastat pärast Püha Andrease Lepingu allkirjastamist on meile väga tähtis, et vastu võetaks iiri keele seadus, millega normaliseerida iiri keele kõnelejate õigusi Põhja-Iirimaal.

President. – Täna teid! Palun esitage selle teema kohta kirjalik taotlus!

John Bufton (EFD). – Lugupeetud president! Wales on praegu 2007–2013 struktuurifondide programmi kohaselt peamine Euroopa Liidu finantside saaja. Raha suunatakse enamjaolt jätkusuutliku majanduskasvu arendamisse ja töökohtade loomisse. Lääne-Wales ja Valleys saavad praeguste struktuurifondide kohaselt kõige suuremat toetust, ning seda õigusega.

Paljud peavad Ühendkuningriiki jõukaks kohaks, kus elada. Väga vähesed inimesed teavad tööde vaesuse ja töötuse ulatusest Walesis. Valleys on hävitatud kõik suurte tööstuste sulgemisega, mis mingil hetkel olid kindlate töökate kogukondade selgrooks. Praegu on kaevandused suletud. Tehased, mis nende asemele kerkisid, ostavad tööd sisse üle mere. Kogukonnad, mis sellel tööil õitsesid, on kaotanud mitte ainult oma töökohad, vaid ka oma eesmärgi ja kuuluvuse.

Kui järjest rohkem riike on järjekorras Euroopa Liiduga liituma, olen mures, et Wales näeb toetust, mida see väga vajab, minemas hoopis uutele liikmesriikidele. Kutsun komisjoni ja nõukogu üles tagama, et Walesile eraldataks piisavalt finantse läbi tugeva üleminekulahendi, kui struktuurifondide praegune voor 2013. aastal lõppeb.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Lugupeetud president! Äärmiselt ohtlik Temelíni tuumaelektrijaam, kus alates 2000. aastast on toimunud juba 127 õnnetust, on väga lähedal minu kodule Ülem-Austrias ning teine on lähedal Viinile Mochovces, Slovakkia Vabariigis. Koos moodustavad need ebameeldiva kokteili vanast Nõukogude disainist ja Ameerika tehnikast. Juriidilisest vaatenurgast on kogu teema problemaatiline, sest keskkonnamõju hinnanguid ei viida kummaski riigis läbi Euroopa õigusaktide kohaselt. Menetluse osapooltel ei ole võimalik lõplikust otsusest kohtulikku ülevaatust saada. See on vastuolus ühenduse direktiivi artikliga 10 keskkonnamõjude hindamise kohta.

Tahaksin kasutada ära võimalust ja kutsuda ühendust üles sellele ehitusprojektile kindlalt vastu seisma.

Georgios Papastamkos (PPE). – (EL) Lugupeetud president! Arvestades Doha vooru läbirääkimiste jätkamist ja intensiivistamist ning valmistudes WTO ministrite konverentsiks, mis toimub novembri lõpus Genfis, kutsume komisjoni üles põhjalikule arutelule, et saaksime ühiselt otsustada Euroopa Liidu läbirääkimispositsiooni üle Lissaboni lepingu rakendamise valguses. We also call on the Commission, as far as the agricultural sector is concerned, to respect its negotiating mandate in full and for any offer on its part not to entail further reform and, more to the point, not to pre-empt the review in 2013. Teiste sõnadega, me ei taha ühise põllumajanduspoliitika enneaegset reformi saada tagaukse kaudu või kõrgemalt peale surutuna.

Alajos Mészáros (PPE). – (HU) Lugupeetud president! On kiiduväärne, kui poliitik tahab oma riigile maksimaalset kasu saada. Me kõik teeme seda, pidades silmas oma valijate huve. Ent seda kasu ei saa teist isikut kahjustades tekitada ning see ei tohi mingil juhul olla väljapressimise tulemus.

Václav Klaus, Tšehhi president, hämmastas meid kõiki oma taktikaga Lissaboni lepingut blokeerida. See mees, kes alustas oma poliitilist elu reformijana, on esitanud nõudmisi, mis teevad häbi nii talle kui ka tema

riigile. Minu arvates on vastuvõetamatu siduda Lissaboni lepingu allkirjastamine Beneši dekreetide puutumatussega. 1945. aastal vastu võetud Beneši dekreedid rakendasid kollektiivse karistuse põhimõtet, mis on Euroopa õiguskorrale võõras. Vastavalt nendele seadustele tühistati miljonite süütute tsiviiliskute kodakondsus ning nad saadeti väevõimuga oma sünnimaalt välja lihtsalt sellepärast, et nende emakeel oli saksa või ungari.

Meie Euroopa õiguskorra kohaselt ei saa me taluda mingit inimõiguste ja isikuvabaduste rikkumist. Ent Vjclav Klaus just seda meilt nõuabki.

Chrysoula Paliadeli (S&D). – (EL) Lugupeetud president! Hiljutine valitsusvälise organisatsiooni „Kreeka vabatahtlikud” esimehe Athanasios Lerounise röövimine oli viimane röövimiste seerias kaoatilisel alal Pakistani ja Afganistani vahel, kus on nii Poola, Briti, Hispaania, Hiina kui ka Kanada kodanikke, kellest enamik ei ole surmast pääsenud. Elanikud selles piirkonnas, mis on tuntud ka kui Kafiristan, mis tähendab uskmata maad, võitlevad oma põhimõtete, traditsioonide ja tavade säilitamise eest vaenulikus keskkonnas, mis järk-järgult võimust on võtmas.

Athanasios Lerounis ja tema meeskond on Kalashi suguharuga umbes viisteist aastat tõhusat tööd teinud ning neil on selle aja jooksul õnnestunud selle isoleeritud kogukonna elutingimusi parandada.

Kutsume Euroopa Parlamendi liikmeid üles oma võimu kasutama ja aitama päästa vabatahtlikku, kes on pühendanud suure osa oma täiskasvanueast mõistmaks väljasuremisohus olevat Kesk-Aasia kogukonda.

Harlem Désir (S&D). – (FR) Lugupeetud president, head kolleegid! Kaks liikmesriiki – Prantsusmaa ja Ühendkuningriik – on teatanud oma kavatsusest saata Afganistani põgenikud, kes tulid Euroopasse eesmärgiga päästa oma elu.

Ma ei usu, et saame jätkuvalt kõrvale hoida, nähes seda väga tõsist ohtu nende eludele. Briti ajaleht The Guardian teatas oktoobris, et mõned Austraaliast välja saadetud Afganistani põgenikud tapeti koduriiki tagasijõudmisel.

Usun, et kõik see on täielikult vastu meie rahvusvahelistele kohustustele.

Euroopa Komisjoni 2008. aasta juunil koostatud tegevuskavas on öeldud, et õigusloomega seotud meetmed ebaseadusliku sissepääsu piiramiseks ei tohiks kaasa tuua seda, et põgenikud jääksid ilma juurdepääsust kaitsele Euroopa Liidus, ning ÜRO põgenike ülemkomissar hoiatas Euroopa Liitu, et see ei üritaks õõnestada Genfi konventsiooni ja teisi täiendavaid kaitsevorme, mille eesmärk on tagada, et Afganistani põgenikke Afganistani ei saadetakse.

Paljud Euroopa Parlamendi liikmed neljast erinevast fraktsioonist on taolise palve allkirjastanud. Kutsun teid üles, lugupeetud president, rääkima Euroopa Komisjoni, Ühendkuningriigi ja Prantsusmaaga, ning meie parlament, meie istungisaal peab selle teemaga tegelema, et vältida kuritegu õiguse vastu saada varjupaika.

Ramon Tremosa i Balcells (ALDE). – Lugupeetud president! Tahaksin hurjutada piiranguid, mida katalaani keel Hispaanias taluma peab. Konkreetsemalt viitan Valencia kogukonna autonoomsele valitsusele, mis 2007. aastal sulges La Carrasqueta ja Mondóveri kordussaadet televisioonis. Tulevastel kuudel suletakse ka mõned teised kordussaadet televisioonis.

Need kordussaadet võimaldavad Katalaani televisiooni näitamist Valencia piirkonnas. Valencia autonoomne valitsus tegutseb vastupidiselt audiovisuaalsete teenuste direktiivile, mis tagab televisioonisaadete vaba ringluse Euroopa riikide vahel. Euroopa Liidus on olemas kultuuriline vabadus, ent Hispaanias – Katalaani televisiooni jaoks – seda ei eksisteeri. See on kurb paradoks, mida teie kõigiga täna siin pärastlõunal jagada tahtsin.

Angelika Werthmann (NI). – (DE) Lugupeetud president, head kolleegid! „Võrdne tasu võrdse töö eest” on põhimõte, mis on kirjas 1957. aasta Euroopa Ühenduse asutamislepingus. See põhimõte kehtib tänagi, sest kuigi küll järjest enam naisi töötab juhtivatel kohtadel, eksisteerib siiski jõhkralt suur lõhe sissetulekute vahel. On arusaamatu, et naistele makstakse sama töö eest, eriti sama tööstandardi eest, madalamat palka kui meestele lihtsalt sellepärast, et nad on naised, mitte mehed. Kasu moodsale demokraatlikule ühiskonnale, kui see lõpuks seda põhimõtet täielikult rakendab, mida peaksime tegelikult pigem nõudmiseks nimetama, peaks olema kõigile selge ja arusaadav. Seega arvan, et on tähtis, et midagi praeguste seaduste ja palkade läbipaistvuse suurendamiseks ära tehtaks. Üks väike näide on Austria, kus lõhe sissetulekute vahel on umbes 28%.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE). – (ES) Lugupeetud president! Tahaksin hukka mõista sündmuse, mis on Marokos kuningas Mohammed VI kümneaastase valitsusaja jooksul pretsedenditu: tõsiasi, et Maroko sõjaline kohus mõistab kohut seitsme Sahara iseseisvusaktivisti üle vaenlasega koostöö tegemise eest, mis on karistus, mis võib kaasa tuua surmanuhtluse.

Seda ei ole juhtunud kuningas Hassan II ajast saadik. Tsiviilisikut ei ole kunagi sõjalises kohtus süüpinkki pandud. See tähendab, et selles endises Hispaania koloonias on repressioon taas süvenemas.

Kuigi Euroopa Liidu vaikiv kaasosalus on vägagi rabav, siis veelgi tõsisem on Hispaania valitsuse vaikimine, mida saab peamiselt süüdistada Lääne-Sahara praeguses olukorras, kuna see on selle piirkonna hüljanud.

Seega on minu küsimus väga otsene: kas see ongi see Maroko režiim, millega tahame erilist suhet? Kas see ongi režiim, millega tahame luua sõpruse ja vastastikuse austuse suhte? Mitu korda veel saame ja peame vaikima selle juures, mis Lääne-Saharas toimub?

Kas see ongi viis, kuidas nad kavatsevad lahendada probleeme, mis praegu kogu sellel rahval ees seisavad? Arvan, et just nüüd nende läbirääkimiste kontekstis peaksime sellele olukorrale andma selge ja kindla vastuse.

Petru Constantin Luhan (PPE). – (RO) Euroopa Liidul on 1636 piiripunkti, mis on määratud ELi territooriumile sisenemise punktideks, ning igal aastal ületatakse piiri umbes 900 miljonit korda. Olen tegelikult pärit piirkonnast, mis asub Euroopa Liidu välispiiril, ning olen vägagi teadlik probleemidest, millega tollivõimud tegelema peavad. Seetõttu usungi, et peame selle temaga väga tõsiselt tegelema ning vaatama üle agentuuri Frontex mandaadi.

Frontex seisab praegu silmitsi mitme probleemiga. Näiteks peavad liikmesriigid Euroopa Liidu välispiiridel koostöö tegemisel aktiivsemad olema. Rohkem tähelepanu tuleb pöörata ka koostööle kolmandate riikidega, mis on paljudel juhtudel päritoluriigid või transiitriigid ebaseaduslikuks sisserändeks. Stockholmi programm aitab tegelikult tugevdada Frontexi kaasamist, nii et see agentuur mängib põhirolli kui osa tulevases integreeritud mehhanismist Euroopa Liidu piiride jälgimiseks.

Artur Zasada (PPE). – (PL) Lugupeetud president! Arvestades järjest suurenevat kaubahulka, mis liigub mandri põhjaosast lõunasse, ning transpordikoridoride vähest arvu, tahaksin rõhutada Kesk-Euroopa transpordikoridori CETC Road 65 tähtsust. See hõlmab teed, siseveeteed ja raudteetranspordi läbi ala, mis ühendab Läänemere Aadria merega ning jookseb läbi Rootsi Poolasse, Tšehhi Vabariiki, Slovakkiasse, Ungarisse ja Horvaatiasse.

Koridor oleks regionaalarengu telg kogu piirkonnas, mille see läbib. See vastaks täielikult intermodaalsuse põhimõttele ning mõjutaks tasakaalustatult looduslikku keskkonda. See aitaks suurendada sotsiaal- ja majandusarengu tempot suures osas Euroopa Liidust, suurendades kaubavahetuse kiirust ja mahtu Läänemere piirkonna riikide ja Vahemere ning Aadria mere piirkonna riikide vahel.

Minu kui Euroopa Parlamendi liikme, aga ka transporditööstusega aastaid seotud spetsialisti kohustus on küsida toetust CETCi projektile. See väärib täielikult hõlmamist olemasolevasse üleeuroopaliste transpordikoridoride TNT võrgustikku.

Sylvie Guillaume (S&D). – (FR) Lugupeetud president! Septembri lõpus Calais's nn džungli laialisaatmise järel tahan siin hukka mõista Prantsusmaa ja Ühendkuningriigi korraldatud sunnitud naasmised Afganistani, täielikus kaoses olevasse riiki.

Nagu minu kolleeg Harlem Désir, kes just kõneles, kutsun ka mina Euroopa Komisjoni üles liikmesriikidele survet avaldama, et nad peataksid nende inimeste suurde ohtu seadmise, sundides neid Afganistani naasma.

Me teame, et need rändajad ei saa Dublin II määruse kohaselt Prantsusmaal varjupaika paluda, sest nad võidakse välja saata Kreekasse või Itaaliasse, kus kinnipidamistingimused on vastuvõetamatud ja võimalus, et nad näevad oma varjupaigataotlusi läbi minemas, on väga väike.

Ainus efekt, mida nn džungli laialisaatmine saavutanud on, on see, et nende kaitset vajavate rändajate tragöödia on aetud veelgi traumeerivamaks. Kontrastina Prantsuse ametivõimude seatud eesmärkidele on need rändajad muutunud laagri sulgemisega haavatavamaks ning nad antakse tõenäolisemalt üle inimestega kauplejatele, kes ei muretse mitte kõige vähimagi üle.

Nüüd peame rohkem kui kunagi varem meeles pidama, et varjupaigasüsteemi usaldusväärsus seatakse küsimuse alla, kui see ei suuda kaitset vajavaid inimesi kaitsta.

Proinsias De Rossa (S&D). – Austatud president! Tervitan ÜRO inimõiguste nõukogu (HRC) heakskiitu Goldstone'i raporti soovitudele ning nende üleskutsel lõpetada Gaza ebaseaduslik piiramine, mis põhjustab inimestele nii palju kannatusi. Teen ettepaneku, et meie vastavad parlamentaarsed komisjonid uuriksid nüüd viivitamatult, milliseid samme Euroopa Liit peaks astuma tagamaks, et Goldstone'i soovitusi tõhusalt järgitaks.

Olin šokeeritud, et liidu neli liikmesriiki – Itaalia, Holland, Ungari ja Slovakkia – HRC resolutsiooni vastu hääletasid. Inimõigused ja rahvusvaheline seadus ei ole valikulised lisad, mida kaitsta või eirata vastavalt asjakohastele poliitilistele edusammudele. Kõik meie liikmesriigid peavad kaitsma rahvusvahelist seadust ja inimõigusi ilma hirmu või soosimiseta. Vastasel juhul õõnestatakse maailmas meie usaldusväärsust õigluse eest seisva jõuna – ja tõepoolest ausa rahu eestkõnelejana Lähis-Idas.

Kas võin lõpetuseks paluda, et te Lissaboni lepingu vaimus nõuaksite, et komisjon või nõukogu tulevasel nädalal Iisraeliga ühtegi uut lepingut ei sõlmiks.

Tomasz Piotr Poręba (ECR). – (PL) Lugupeetud president! Selle aasta septembri teisel poolel korraldasid Venemaa ja Valgevene sõjalised õppused koodnimedega „Lääs” 2009 ja „Ladoga järv” 2009. Need olid suurimad taolised ettevõtmised Venemaa läänepiiridel pärast külma sõja lõppu. Taolised ründeõppused toimusid viimati 1981. aastal, külma sõja harjal. On huvitav, et õppuse „Lääs” 2009. a etapp algas 18. septembril, mis oli peaaegu täpselt sama kuupäev Nõukogude vägede Poola tungimise 70. aastapäevaga. Osa õppustest korraldati Gdanski lahe suudmes ning 2009. a „Ladoga järv” ühendab ekspertide arvates ettevalmistusi võimalikuks rünnakuks Balti riikidele ja Soomele.

Hoolimata Vene Föderatsiooni avalikult vaenulikest käikudest on nii Euroopa Liit kui ka NATO passiivseteks jäänud. Nad ei ole ikka veel arendanud välja kaitsestrateegiat idast sissetungi vastu, sest mõned riigid ja NATO liikmed peavad seda küsimust poliitiliselt liiga tundlikuks.

Arvestades lähenevat Euroopa Liidu ja Venemaa tippkohtumist ning ka tõsiasju, mida mainisin, esitasin selle teema kohta küsimuse Euroopa Liidu Nõukogule.

Gabriel Mato Adrover (PPE). – (ES) Lugupeetud president! Lepinguid tuleks austada ning eeskirjad peaksid kõiki võrdsetl siduma. See väide, mis võib tunduda ilmselge, ei olegi reaalsuses nii selge, kui räägime assotsiatsioonilepingust Euroopa Liidu ja Maroko vahel, mis sisaldab järjepidevaid ebaregulaarsusi, nagu tões Euroopa Pettusevastane Amet.

Hiina tomatitootjad, eriti Kanaari saartel, on raskest olukorras ning vajavad lepingust kinnipidamist, ent tahavad ka teada, mida komisjon plaanib teha uue lepinguga, mille osas veel läbirääkimised käivad: kas eelistatavate tomatikvootide osas on pakutud suurendamist, ning millistel tingimustel, kas piiril kehtiva hinna süsteemi muudetakse, et tulevikus edasisi rikkumisi vältida, ja kas taimetervishoiu nõudeid, mis esitatakse Euroopa tootjatele, rakendatakse.

Ja kui räägime lepingutest, jälgivad ka banaanitootjad tähelepanelikult läbirääkimisi, mis mõnel juhul on kahepoolsed läbirääkimised kolmandate riikidega, kuna sellistel tehingutel võivad olla korvamatud tagajärjed, kui need ei käi käsikäes kompenseerivate meetmetega.

Kummalgi juhul ei saa komisjon hüljata oma tootjaid ning me ei saa lubada, et see juhtuks.

Françoise Castex (S&D). – (FR) Lugupeetud president! Tahaksin juhtida teie tähelepanu Mohammad Otmani arreteerimisele, kes on 33-aastane Palestiina inimõiguste aktivist ning vägivaldatu boikoti, eraldamise ja sanktsioonide kodanikuühiskonna kampaania toetaja.

Mohammad Othmani arreteerisid 22. septembril Iisraeli võimud. Sellest ajast saadik on Iisraeli sõjavägi korduvalt tema kinnipidamisega pikendanud. Sõjakohtunik otsustab tema kinnipidamise üle teisipäeval, 20. oktoobril – st homme.

Lugupeetud president! Kutsun teid Euroopa Parlamendi nimel üles tegutsema, et tagada, et nimetatud inimõiguste aktivist, kelle ainus kuritöö on välja mõeldud kuritöö, vabastataks.

Sel nädalal anname ühe Sahharovi auhinna. Kahjuks ei saa me Sahharovi auhinda anda kõigile inimõiguste eest seisjatele, aga pakkugem neile vähemalt oma tuge, kui nende vabadus on ohus.

Róza, Gräfin von Thun Und Hohenstein (PPE). – (PL) Lugupeetud president! Räägin täna kultuuri- ja hariduskomisjoni liikmena ning ka siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni liikmena. Selles rollis palun jätkuvaid ja põhjalikke konsultatsioone ning tõhusat tegevust raamatute digitaliseerimise ja Google'i rolli teema osas. Me ei saa lubada, et meie turgu, kõike, mida oleme Euroopas selles valdkonnas saavutanud, domineeriks üks

ettevõtte. Peame koostama head õigusaktid, mis kaitsevad meie autorite ja kirjastajate huve, ning Euroopa Liit peab seda tegema koos teistega, eriti koos Ühendriikidega, ent ka teiste riikidega praeguses globaliseerunud maailmas.

See on meie Euroopa kirjanduse, meie kultuuri ja meie identiteedi küsimus. Peame neid asju arendama ja neid koos kaitsma. Need on meie Euroopa autorid ja Euroopa kirjastajad. Digitaliseerimise probleem on liiga tähtis, et selle üle ainult üle Atlandi ookeani otsustada. Peame need õigusaktid koos looma ning antud teemale suurt tähelepanu pöörama.

Cătălin Sorin Ivan (S&D). – (RO) Praegune aeg on Moldova Vabariigi demokraatlikuks arenguks väga oluline. Presidendi valimine uue parlamendi poolt, mis oli kavandatud 23. oktoobrile, lükati konkurentsi puudumise tõttu edasi. Kommunistlik partei üritab taas kord saboteerida teed demokraatiani, kasutades õõnestavat taktikat ja mitte esitades kandidaati.

Meie kohustus on kogu protsessi põhjalikult jälgida tagamaks, et konstitutsioonilisi sätteid rakendatakse ja et Moldova Vabariik läbib demokraatliku valimisproovi.

Demokraatia tugevdamine selles riigis peab olema üks Euroopa Liidu prioriteete selle naabrusspoliitikas. See võib siis olla hea näide kogu piirkonnale Euroopa Liidust idas. Meie kohustus on pakkuda sellele demokraatlikule valitsusele uut võimalust, andes vajalikku moraalset ja tehnilist tuge. Kõige hinnatum märk sellest toest oleks tõenäoliselt elujõulise lahenduse leidmine, et anda Moldova Vabariigi kodanikele juurdepääs Euroopa Liidule.

Jelko Kacin (ALDE). – (SL) Pärast mõningast tõsist ja hoolikat läbimõtlemist on Iirimaa valijad Lissaboni lepingu kahe kolmandikulise häälteenamusega ratifitseerinud. Võtame uudise vastu heameele ja uhkusega, sest leping võimaldab edasist laienemist. Ainsad, kes veel otsustamas on, on president Václav Klaus ja Tšehhi konstitutsiooniline kohus.

Tulen endisest Jugoslaaviast ning mäletan seda, kui Tšehhoslovakkia toetasime, mitte ainult siis, kui nad Nõukogude Liidu vastu jäähokit mängisid, vaid igas olukorras ja kontekstis. Ajast, mil Varssavi pakti jõud tungisid Praha kevade ajal Tšehhoslovakkiasse, näitasime nende vastu alati üles solidaarsust. Praegusel juhul aga ei saa ega tohi ma seda teha, sest see kahjustaks Euroopa Liitu, minu enda riiki ja tulevasi kandidaatriike.

Pean meie muret avalikult väljendama ja ütleva, et me ei luba endalt välja pressida. Sellel põhjusel kutsungi praeguste ja tulevaste kandidaatriikide poliitilisi juhte ja avalikku arvamust üles Tšehhi Vabariigi presidenti teavitama, et ta mängib meie ja nende endi saatustega. On viimane aeg, et see mäng lõppeks.

Csanád Szegedi (NI). – (HU) Lugupeetud president, head kolleegid! Kolm aastat tagasi, 23. oktoobril 2006, kogunesid Budapestis kümned tuhanded inimesed, et suursuguselt tähistada ja mälestada 1956. aasta Ungari revolutsiooni ning vabadusvõitlust, mille meie inimesed kommunistliku diktaatorluse vastu pidasid. Kolm aastat tagasi kasutasid ilma igasuguste ametimärkideta ja politseivormidesse maskeerunud terroristid keelatud relvasid, et ajada laiali rahvahulk, kes rahulikku mälestusteenistust pidas. See toimus eeldatavalt selle partei poliitilisel korraldusel, mis järgnes kommunistlikule diktaatorlusele.

Pärast 1956. aastat läks 50 aastat, kuni Budapesti tänavatel taas verd valati. Selle nädala reedel, 23. oktoobril kell 15.00 mälestavad mõned tuhanded inimesed 1956. aasta sündmusi Deáki väljakul. Meie, partei Jobbik Euroopa Parlamendi liikmed, koos mitme teise kaasliikmega, näiteks Andreas Mølzeri ja Bruno Gollnischiga, jälgime seal mälestamisel viibivate inimeste füüsilist ohutust. Ent tahaksin, et Euroopa Parlament saadaks sinna vaatlejad, ning palun eriti just Jerzy Buzekil juhtida Ungari politseiülemate tähelepanu Euroopa inimõiguste konventsiooni järgimisele.

Simon Busuttil (PPE). – (MT) Viimaste nädalate jooksul on pühas linnas Jeruusalemmas Al Aksa piirkonnas toimunud mitmed vägivaldsed intsidendid. Mõlemad pooled osutavad üksteisele süüdistavalt sõrmega, otsides algatajat ja seda, kes lõpus nende vägivaldsete tegude eest vastutab. Nagu selles piirkonnas sageli juhtub, võib üks intsident kiirelt kriisiks muutuda. Ärgem unustagem, et tegelikult leidis kõige hiljutisem Palestiina ülestõus aset kohe pärast Al Aksa intsidenti! Sellises olukorras usun, et peame analüüsima enda kui Euroopa Parlamendi kohustusi. Meil on kohustus võtta kindel seisukoht kõigi ühepoolsete meetmete vastu ja tagada, et lõpetame koheselt igasuguse rahvusvaheliste seaduste rikkumise. Kogemused on meile õpetanud, et taolistes olukordades ei tohi me vait olla.

Vladimír Maňka (S&D). – (SK) Slovakkias on kolm ja pool kuud kestnud jöhker diskrediteerimiskampaania, mis puudutab muudatust riiklikus keeleseaduses.

EPP asepresident Viktor Orban ütles juulis Rumeenias, et Ungari välispoliitika peab seda teemat käsitlema kui tõsist *casus belli* juhtumit, mis tõlkes tähendab sõja põhjust. Üks nädal hiljem väitis endine Ungari rahvusvähemuste ombudsman Jenő Kaltenbach, et Ungaris on kõik vähemused täielikult kaotanud oma identiteedi, ei oska oma keeles rääkida ega ole teadlikud oma ajaloost. Endise ombudsmani sõnad ei tekitanud mitte mingit poliitilist või meediaarutelu.

Suuremad Ungari natsionalistid ei ole huvitatud vähemuste õigusest Ungaris, vaid ainult Ungari vähemuste õigustest teistes riikides. Slovakkiasst lõunas elavad süütu inimesed on sel moel saanud pantvangideks nendele natsionalistidele ja nende unistustele poliitiliselt taasühendatud Ungari rahvast.

Maria da Graça Carvalho (PPE). – (PT) Laiendatud Euroopa Liidu kontekstis jäävad ikka veel väljakutseks piirkondlikud erinevused. Sellel põhjusel on väga tähtis, et ühtekuuluvuspoliitika toetaks vähem arenenud piirkondasid ja liikmesriike. Seetõttu ootamegi väga hiljutist muudatusettepanekut üldmääruses Euroopa Regionaalarengu Fondi ja Ühtekuuluvusfondi kohta, mille Portugali valitsus Euroopa Komisjonile esitas.

See muudatusettepanek loob erandid üldisele eeskirjale nende kulude geograafilise abikõlblikkuse kohta, mis on seotud kõrvalmõjuga toimingutega ja nende kulude kohta, mis on seotud tehnilise abiga, lubades Kesk-Portugali põhjaosa, Alentejo ja Azorese lähenemispiirkondadele mõeldud finantse tegelikult Lissaboni piirkonnas jagada.

See muudatusettepanek võib tähendada majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse põhimõtte rikkumist – põhimõtte, mis on Euroopa projekti nurgakivi.

Mitro Repo (S&D). – (FI) Lugupeetud president! Tunnen muret usuvabaduse pärast Türgis. Türgi võimalik liitumine Euroopa Liiduga sõltub sellest, kuidas riik kõik Kopenhaageni kriteeriumid täidab. Hiljuti on riik sisepingete tõttu paistnud vähem valmis parandama olukorda seoses inimõiguste ja usuvabadusega. Kirikuvastaste kuritööde uurimine on samuti hooletusse jäetud. Lisaks sellele ei suuda näiteks ortodoksi kirik ikka veel oma patriarhi vabalt ja rahvusest sõltumatult valida ning järjest rohkem üritatakse vaimulikele seada piiranguid preestrirüü avaliku kandmise kohta.

Türgilt oodatakse läbirääkimistes selle liikmesuse üle konkreetseid meetmeid. Meetmeid, mis näitaksid, et see mõistab ja tunnustab Euroopa kultuuripärandi väärtust, isegi Türgi mullal. Sellel põhjusel peaks Türgi koheselt lubama näiteks Halki seminari tegutsemise jätkumist ning taastama ka kiriku vara kaitse.

George Sabin Cutaș (S&D). – (RO) Euroopa Komisjoni avaldatud uuringud näitavad, et praegused enamiku Euroopa Liidu liikmesriikide kontodefitsiidid ületavad 2009. ja 2010. aasta jooksul eeldatavalt 3% SKP piiri. Samamoodi nähakse 2010. aastal 27 liikmesriigile ette keskmiselt 80% riigivõlga ning üle 80% euroala riikides.

Ida-Euroopa riikide puhul aga põrkub vajadus langust piirata kokku kohustusega vastata Maastrichti kriteeriumitele. Tegelikult on näha vastukäivust stabiilsuse ja kasvu pakti nõuete vahel eurotsooni riikides, kus puudujäägid ja riigivõlg on kasvamas, ning eurotsooniga liituda soovijatele on kehtestatud äärmiselt karmid standardid.

Seega on vaja kohandada Maastrichti kriteeriumid praegusele kliima- ja majandusolukorrale, mida iseloomustavad suuremad tsüklilised liikumised. Maastrichti kriteeriumite kohandamine ja Ida-Euroopa riikidele kiirema juurdepääsu eurotsooni võimaldamine tugevdaks Euroopa Liitu ja jätkaks integratsiooniprotsessi.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Lugupeetud president! Tahaksin kõneleda tööõnnetustest Kreekas ja Euroopas. Aktsionäride, kontrollmehhanismide ja riiklike ning ühenduse võimude puudujäägid ja hooletus tervishoiu- ja ohutuseeskirjade rakendamisel on lausa kriminaalsed. Minu riigi Kreeka statistika on traagiline. 2008. aastal juhtus 142 surmaga lõppevat õnnetust ning 2009. aasta algusest saadik on neid olnud üle 56.

Ajal, mil kaotatakse elusid, tegelevad ettevõtted, riigivõimud ja komisjon teemaga väga nõrgalt ning kuriteod jäävad põhimõtteliselt karistamata; kuriteod kasumi eesmärgil, näiteks nagu see, mida Prantsuse Telecom 2008. aasta veebruarist saadik teinud on. Mida on komisjonil selle kohta öelda? Kui see oleks teistsugune teema, oleks sekkutud. Seetõttu kutsungi juhatust ja kaasliikmeid üles mingil hetkel kolmepäevase täiskogu ajal Prantsuse Telecomi ohvrite ja teiste tööõnnetuste eest üheminuvalt vaikusehetke pidama.

Ioannis Kasoulides (PPE). – Lugupeetud president! Eelmisel kuul teavitasin täiskogu nende Küprose sõdurite jäänuste avastamisest, keda 1974. aasta sissetungi ajal pildistati Türgi armeele elusalt ja tervelt alistumas. Uues arengus leidis Euroopa inimõiguste kohus, et Türgi on süüdi jõhkra ja ebainimlikus käitumises sellel

perioodil kadunud sõdurite sugulaste suhtes, kuna ei uurinud asja ega teavitanud sugulasi nende saatusest. Türgilt nõuti selle eest hüvituse maksmist. Kutsun parlamenti taas kord üles nõudma Türgi armeelt ÜRO teadmata kadunud isikute komisjonile selle humanitaarküsimuse lahendamiseks andmete esitamist.

Rosario Crocetta (S&D). – (IT) Lugupeetud president, head kolleegid! Kõigepealt tahaksin teid tänada, et palusite Belgia ja Prantsuse võimudel mulle politseikaitset pakkuda!

Minu arvates on väga tähtis tunda asutuste solidaarsust, kui olete eesrindlikult võitlemas selliste nähtustega nagu maffia Itaalias, mis on aastate jooksul kaasa toonud palju ohvreid, ning tahan südamest tänu avaldada. Ent lugupeetud president! Mõnda aega on maffiaorganisatsioonid olnud ülemaailmne nähtus: mitte ainult rahapesu kaudu, vaid ka pideva olemasolu kaudu eri Euroopa riikides, ning ka immigratsiooni kaudu.

Kui käesoleva aasta 16. juulil palusin komisjoni loomist Euroopa maffiaorganisatsioonide uurimiseks, tegin seda eesmärgiga mitte ainult enda riiki, vaid ka Euroopa Ühendust teenida, uskudes, et valvsuse puudumine seoses organiseeritud kuritegevuse ühingutega, nagu maffia, võib negatiivselt mõjutada kodanike elukvaliteeti ja ohutust ning arengumehhanisme. Ja see on imelik! Olen lõpetanud, lugupeetud president ...

(Juhataja katkestab kõneleja)

President. – Tänan teid! Tahaksin öelda, et olen palunud ka Brüsseli võimudelt valvsuse suurendamist Euroopa Parlamendi ümber, sest hiljuti leidis meil aset õnnetu intsident. Brüsseli võimud on Euroopa Parlamendi palvele väga positiivselt vastanud ning sellel teemal peetakse ka läbirääkimisi.

Corina Crețu (S&D). – (RO) Maailma toidupäeva tähistamiseks avaldatud raport sedastab, et üks kuuest inimesest kannatab nälja käes ja alatoidetud inimeste arv maailmas on ületanud miljardi piiri ning nälga kannatavate inimeste arv on vaid ühe aastaga kasvanud 100 miljonit.

Kogu selle perioodi jooksul on maailma toiduabi programmi ohustanud 50% langus rahvusvahelistes annetustes võrreldes 2008. aastaga, mis mõjutab tõsiselt vaestele riikidele antava toiduabi hulka.

Euroopa Liit on juhtiv ülemaailmse nälja vastu võitleja. Selle positsiooni tugevdas L'Aquila's G8 tippkohtumisel võetud kohustus anda kaks miljardit eurot, mis on lisa miljardieurosele toiduabi rahastamisvahendile. See on suur summa, ent ikkagi veel kaugel sellest, mida oleks tarvis ÜRO seatud eesmärgi täitmiseks, mis on vähendada endeemilist nälga kannatavate inimeste arvu pooleli.

Maailma kõigi suuremate tööstusjõudude ressursside koondamiseks on tarvis hulga suuremat poliitilist pingutust. Usun, et Marshalli plaan on väga vajalik ning hulga spetsiifilisema ja käegakatsutavama eesmärgiga, milleks on aidata ühel miljardil nälga kannataval kaasinimesel tõusta ülespoole vaesuspiiri.

ETISTUNGI JUHATAJA: Stavros LAMBRINIDIS

asepresident

Ioan Mircea Pașcu (S&D). – Lugupeetud juhataja! Endise USA valitsuse raketitõrjeprojekt, mille osaks ka Euroopa on tehtud, sai Venemaa suure protesti osaliseks, kuna see otsustas seda näha enda vastu suunatud tegevusena, ning ka mõnede eurooplaste protesti, kes olid häiritud, kuna venelased olid häiritud.

Obama valitsus üritab selle seisukohaga tegeleda, viies kaitse pikamaarakettide ohult lühi- ja keskmaarakettidele, tõstes sellega Euroopa otsest kaitset, ning nähtavasti ka sellega, et aktsepteerib Venemaa koostööd, luues Kaukaasiasse radari.

Mõned eurooplased on ikkagi projekti vastu, eirates selle uut suunda. Venemaa ei ole veel sõna võtnud. Ma soovin vaid, et Euroopa positsiooni ei vormitaks ainult selle tõsiasja alusel, vaid et see peegeldaks ka tõelist otsingut mooduse järele, millega Euroopa mulda selle tõelise ohu eest kaitsta koostöös USA ja ka Venemaaga, kui see soovib.

Philip Bradbourn (ECR). – Lugupeetud juhataja! Eelmisel aastal arutati siin parlamendis kogu keha skannerite kasutamist lennujaamades ning selle tagajärjel võttis Euroopa Komisjon selles suhtes oma ettepaneku tagasi.

Hiljuti algatati Manchesteri lennujaamas uus uurimine ning nüüd on antud juriidilist nõu selle osas, et nende masinate kasutamine alaealistel võib saada pildi olemuse tõttu rikkuda laste ohutus- ja kaitseadusi. Taoliste juhtumitega teles ka 2005. ja 2006. aastal rühmitus Action on Rights for Children, mis tõi kaasa kehaskannerite kasutamise keelustamise alla 18-aastastel.

Kuna nende masinate eesmärki on nüüd juriidilise nõuga kompromiteeritud – ja pöördun otse volinik Barrot' poole – kas ei ole komisjonil nüüd aeg otsustada, et nende skanneriliikide kasutamist ei tohiks Euroopa Liidus lubada, kuna minu valijad, kes liidus ringi reisivad, ei peaks sellist sobimatut ja alandavat kohtlemist taluma? Kutsun ka üles vastu võtma ülemaailmset keeldu sellisele tehnoloogiale, et kaitsta kõiki Euroopa Liidu kodanikke!

László Tőkés (PPE). – (HU) Lugupeetud juhataja! Eelmisel aastal protestisin usufanatismi ja kristlastest vähemuste tagakiusamise vastu ning teen seda sel aastal jälle. Kuuldes hiljutistest kristlaste vastastest rünnakutest Indias, Bangladeshis, Afganistanis, Pakistanis ja Türgis, lubage mul taas sõna võtta usulise eksklusivismi nimel aset leidvate jätkuvate jõleduste vastu, mida moslemitest ja hindudest fanaatikud üldiselt meie kaaskristlaste vastu toime panevad.

Ent Indias kannatavad nii kristlased kui ka moslemid Orissa ja Gujarati osariikides tõsist tagakiusamist. Rumeenias, Transilvaanias, kust mina pärit olen, kuulutati usuvabadus välja Turda dekreediga 1568. aastal. Usuvabadus on nii üksikisiku kui ka kollektiivne inimõigus. Jeesus ütleb: „Ma otsin halastust, mitte ohvrit”. Meie usuõpetuse kohaselt kutsun üles Jerzy Buzekit, inimõiguste allkomisjoni ja Euroopa Komisjoni...

(Juhataja katkestab kõneleja)

Nessa Childers (S&D). – Lugupeetud juhataja! Independent Network Newsi, Dublinis asuva enamikule Iirimaa kohalikele raadiojaamadele esmaklassilist riiklikku ja rahvusvahelist uudisteteenust pakkuva uudisteagentuuri sulgemine tõstatab tõsiseid ja õigustatud küsimusi Iirimaa meedia omandi, mitmuslikkuse ja reguleerimise kohta. Iirimaa kohalikelt raadiojaamadelt nõutakse tagamist, et 20% nende uudistest oleksid riiklikud ja rahvusvahelised. Seda teenust on viimastel aastatel pakunud põhiliselt INN.

INNi loovutamise eel anti Communicorpi omandis olevale jaamale Newstalk – mis on ka INNi suuraksionär – leping, et pakkuda järgmise kuue kuu jooksul asendusteenust. UTV, mille tagasitõmbumine INNist kiirendas teenuse kadumist, on samuti olnud keskselt hõlmatud püüetesse leida asendusteenus. Üleriigiline ajakirjanike liit on tõstatanud tähtsaid küsimusi nende kahe organi sobivuse üle sellesse protsessi seoses meediaomandi mitmekesisusega Iirimaa. Neid küsimusi tuleb põhjalikult uurida.

Sergej Kozlík (ALDE). – (SK) Tahaksin teid hoiatada, et Ungari esindajad üritavad Slovakkia provotseerida. 20 aastat tagasi tungis 21. augustil Nõukogude ja Ungari armee endisesse Tšehhoslovakkiasse.

Selle aasta samal päeval valmistus Ungari president Sólyom kolme Slovakkia Vabariigi kõrgema ametniku kahtlustest hoolimata astuma provokatiivset sammu ja paljastama Slovakkia segarahvusega territooriumil Ungari kuninga kuju. Praegu ta protestib, et talle keelati sissepääs Slovakkiasse.

Eelmise nädala viisiidil Slovakkiasse kutsus Viktor Orban, Ungari juhtiva poliitilise partei Fideszi juht, Ungari vähemust üles ette võtma autonoomiaga seotud algatusi. Ta kutsus üles ühiselt planeerima ungarlaste tulevikku Karpaatide basseinis. See on Suur-Ungari idee taaselustamine – provokatsioon, millele tänapäeva Euroopas ei ole kohta. See on tulega mängimine ning Euroopa asutused ei tohi seda ignoreerida.

George Becali (NI). – (RO) Tahaksin öelda, et Lissaboni lepingus ei ole mingit konkreetset viidet spordile, eriti jalgpallile – tegevusele, millel on suur sotsiaalne ja kultuuriline mõju. Tahaksin teile öelda, et ei ole mingit õiguslikku alust Euroopa Liidu poliitikaks spordi kohta.

Tegelikult reguleerivad sporti vastavate spordiühenduste eeskirjad, ent usun, lugupeetud juhataja, et lepingus tuleb selgelt täpsustada, et tegevused ja sporditegevuste korraldamine peavad toimuma vastavalt vastavate spordiühenduste eeskirjadele, samas kui nende spordialadega seotud tegevused peaksid toimuma vastavalt tsiviileeskirjadele ja seadustele.

Juhataja. – Arutelu lõpetati.

17. Hindamismehhanism Schengeni acquis' kohaldamise jälgimiseks – Hindamismehhanism Schengeni acquis' kohaldamise kontrollimiseks (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on ühisarutelu järgmiste raportite üle:

– Carlos Coelho raport A7-0035/2009 kodanike õiguste, justiits- ja siseasjade komisjoni nimel hindamismehhanismi kohta Schengeni *acquis'* kohaldamise jälgimiseks (KOM(2009)0105 – C6-0111/2009 – 2009/0032(CNS));

– Carlos Coelho raport A7-0034/2009 kodanike õiguste, justiits- ja siseasjade komisjoni nimel hindamismehhanismi kohta Schengeni *acquis* kohaldamise kontrollimiseks (KOM(2009)0102 – C6-0110/2009 – 2009/0033(CNS)).

Carlos Coelho, raportöör. – (PT) Lugupeetud juhataja, volinik Barrot, head kolleegid! Ma pooldan Schengeni hindamismehhanismi, mis parandab praegust süsteemi ja muudab selle tõhusamaks, et tagada Schengeni *acquis* läbipaistvam ja rakendamine ühtlasem.

Sellegipoolest olen pettunud Euroopa Komisjoni esitatud ettepanekutes. Põhimõtteliselt säilitavad need ettepanekud eeskirjad, mis on seotud mandaadi esimese osaga, tegemata mingeid muudatusi, ning seoses mandaadi teise osaga ehk hinnanguga sellele, kuidas Schengeni *acquis* rakendavad liikmesriigid, mis kuuluvad juba Schengeni alasse, ühendavad need lihtsalt hiljutised parandused praeguse hindamismehhanismiga.

Ainus uus asi, mille ma tõesti heaks kiidan, on võimalus korraldada etteteatamata kontrollid. Mis puutub hindamisprotsessi, siis need ettepanekud annavad nõukogu praeguse rolli täielikult komisjoni kätte, lubades väga piiratud koostööd liikmesriikidega ning eemaldades Euroopa Parlamendi kogu protsessist, näitamata, mida nende sammudega saavutatakse.

Tunnen muret ka selle üle, et liigume hindamismehhanismide täieliku eraldamise suunas mandaadi igas osas, mis võib aga ohustada süsteemi tõhusust ja järjepidevust. Riikides, mis Schengeniga liituda tahavad, ei tohiks kehtida eeskirju ja hindamissüsteeme, mis erinevad nende riikide omadest, mis juba Schengenis on.

Ka andmekaitsega on probleeme. Toon ainult kolm näidet: esiteks on teema konsulaarteenuste kindluse kohta poolik, sest välisettevõtete teenused, kuhu on hõlmatud allhanked, ei ole kaetud. Teiseks tuleks viisade teemasse hõlmata ka turvanõuded, mis pakuti välja Schengeni infosüsteemi (SIS) jaoks. Kolmandaks peaks määruse artikkel 7 hõlmama mitte ainult riskianalüüsi, vaid ka kontrolli ja raporteid liikmesriikide teostatud turvakontrollide kohta vastavalt SISI ja viisainfosüsteemi (VIS) õigusaktides esitatud eeskirjadele.

Lisaks probleemidele, mida siin mainisin, ning täiustustele, mida teha võiks, on suur probleem sellega, et Euroopa Parlamendile antud roll on tähtsusetu. Vastavalt meie õigusteenistusele on komisjoni õigusliku aluse valik seaduspärane. Ent samuti oleks võimalik määruse eelnõule rakendada kaasotsustamismenetlust. Poliitiline tahe on ainus otsustav tegur kahe võimaluse vahel. Kui Lissaboni leping jõustub, mida varsti oodata on, tuleb need ettepanekud ju koondada üheks ettepanekuks ning uuesti esitada, sest sambastruktuur kaotatakse.

Me ei tohi unustada, et arutame vabaduse, turvalisuse ja õiguse valdkonna turvalisust, mis peaks hõlmama kõiki liikmesriike ja kõiki Euroopa asutusi. Seega on kaasotsustamismenetlus õige valik. Euroopa Parlamendi roll ei peaks olema mitte ainult kaasnev, vaid peaks hoopis peegeldama ka mõju, mida see omab seoses peamiste õigusaktide vastuvõtmisega.

Tahaksin lõpetada, tänades variraportööre selle positsiooni toetamise eest Euroopa Parlamendi jaoks, ning kutsun asepresident Barrot'd, kes on alati parlamenti austanud, üles neid ettepanekuid esitama, tuues sisse täiustused mitte ainult sisusse, vaid luues ka Euroopa Parlamendile korraliku rolli seoses protseduuri endaga.

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. – (FR) Lugupeetud juhataja! Üritan vastata Carlos Coelho raportis avaldatud muredele.

Hindamismehhanism on põhimeede seoses Schengeni ala terviklikkuse säilitamisega ja vastastikuse usalduse säilitamisega liikmesriikide vahel. Seetõttu esitabki komisjon ettepaneku, et liikmesriikide eksperdid hõlmataks täielikult kontrollide planeerimisse, kohapealsete kontrollide planeerimisse ning hindamis- ja järelraportite koostamisse.

Komisjon on loomulikult veendunud, et parlament tuleks Schengeni hindamisse hõlmata, mis praegu aga nii ei ole. Kodanikel peab olema juurdepääs nende hindamiste tulemustele. Seetõttu on komisjon teinud ettepaneku esitada parlamendile aastaaruanded, milles näidatakse ära iga hinnangu järel tehtud otsused ja korrektiivsete meetmete edenemine.

Nii et see on esimene vastus. On tõsi, et Carlos Coelho tõstas parlamendi jaoks kaasotsustamismenetluse küsimuse. Praegu kehtivad lepingud ei luba seda. Ent kuigi praegu ei ole veel kaasotsustamismenetlust, viivad ettepanekud praeguse mehhanismi ikkagi ühenduse tasemele. Nende ettepanekute kaudu saab muuta mehhanismi tõhusamaks seoses planeerimise, kohapealsete kontrollide ja hinnangutele antava järelkajaga.

Lisaks sellele suurendatakse komisjoni rolli lepingute järelevalvajana. Ent Carlos Coelho, nõukogu esitab sellele suuremale rollile suuri vastuväiteid. Seega oli kehtivate lepingute kohaselt vaja kahte paralleelselt ettepanekut, sest Schengeni *acquis* katab nii esimese kui ka kolmanda samba.

Komisjoni arvates oli Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikkel 66, mis näeb ette Euroopa Parlamendi konsulteerimise, sobiv õiguslik alus esimese samba ettepanekuks. See õiguslik alus valiti välja kui sobilik praeguse Schengeni hindamismehhanismi jaoks, kui Schengeni *acquis* ühendati Euroopa Liidu raamistikku 1999. aastal vastu võetud nn jaotamisotsusega.

Lepingu artiklid 30 ja 31 olid need, mis valiti kolmanda samba ettepaneku õiguslikuks aluseks. Seetõttu pidime esimese ja kolmanda samba hindamiseks viitama kahele eri artiklile.

Komisjon peab kehtivate lepingute ja nendest tulenevate õiguslaste arutelude põhjal oma ettepanekuid toetama. Carlos Coelho, tuleb öelda, et arvestades keerulisi läbirääkimisi nõukogus seoses komisjoni suurema rolliga, on võimalik, et neid lühikese aja jooksul lõpule ei viida. Võime täna eelkõige loota, et Lissaboni leping ratifitseeritakse, ning siis avatakse see teema uuesti ja komisjon otsustab õigel ajal, mida peab kõige sobivamaks õiguslikuks aluseks välja pakutud mehhanismile, hõlmates Euroopa Parlamenti võimalikult suurel määral.

Kui see aeg tuleb, saab komisjon loomulikult esitada muudetud või uued ettepanekud sõltuvalt olukorrast. Nagu te teate, pooldan mina väga seda sätet, mis võimaldab teie parlamendil enamikus õiguse, vabaduse ja turvalisusega seotud küsimustes kaasseadusandjana toimida. Loomulikult saan ainult toetada parlamendi hulga aktiivsemat rolli. Ent praeguses olukorras ma ei arva, et oleksime saanud teha midagi muud peale selle, et esitame muudatusettepaneku praegustel õiguslikel alustel. Sellegipoolest, nagu teile ütlesin, ei ole arutelud nõukogus lihtsad. Seda mitte selle tõttu, et me ei tahtnud liikmesriike hõlmata, vaid selle tõttu, et komisjon kui lepingute järelevalvaja tunneb samuti vastutust kogu selle hindamismehhanismi haldamise eest, hõlmates liikmesriike ja loomulikult ka parlamenti.

Simon Busuttil, *fraktsiooni PPE nimel.* – (MT) Schengeni ala loomine oli kahtlemata mitme Euroopa Liidu riigi jaoks suur samm edasi. See tõi endaga kaasa meie kodanike täieliku liikumisvabaduse idee realistlikumal viisil ning võiks isegi öelda, et kui kodanik Schengeni alal reisib, võib ta peaaegu tunda, nagu reisiks oma riigis. Ent me kõik oleme teadlikud, et sellise projekti edu tagamiseks tehti ära palju rasket tööd ning suuri ohverdusi. Kui otsustasime oma ukseid üksteisele avada, pidime ju üksteist usaldama nii delikaatses teemas nagu meie välispiiride kaitse. Mis puutub välispiiridesse, siis usaldatakse riiki ja saadakse usaldust vastu.

Seega, mis puutub nendesse raportitesse, nõustun oma kolleegi Carlos Coelhoa selles, et need on mõeldud hindamismehhanismi parandamiseks Schengeni ala projekti raames, mis on tähtis projekt ning rajatud vastastikusele usaldusele. Siiski arvame, et seda hinnangut tuleb teostada tõhusal ja läbipaistval moel. Lisaks sellele peab see hõlmama parlamenti, millel tuleb lubada täielikult oma volitusi rakendada. Seda eriti nüüd, kui oleme, või oleme põhimõtteliselt, paari nädala kaugusel Lissaboni lepingu jõustumisest. Olen seega kindel, et komisjon mõistab, kui ütleme, et arvestades seda, et Lissaboni leping on käeulatuses, eeldame, et sellised ettepanekud austaksid täielikult kõiki volitusi, mis Euroopa Parlamendil selle lepingu kohaselt olema hakkavad.

Ioan Enciu, *fraktsiooni S&D nimel.* – (RO) Hindamis- ja jälgimismehhanismi loomine Schengeni *acquis* kohaldamise kontrollimiseks on tähtis meede, mis rakendab praktikas otsuseid seoses vabaduse, turvalisuse ja õigluse valdkonnaga, eriti Haagi programmi sätteid. Täna aruteluks esitatavad ettepanekute eelnõud on variant hindamismehhanismist. Need hõlmavad eesmärgiks võetud alale spetsiifilisi sätteid koos pädevate kontrollimeetoditega.

Ent lähem analüüs toob välja, et teatud asutustevahelise koostöö põhimõtteid eiratakse nii Euroopa Liidu tasandil kui ka Euroopa Liidu liikmesriikide vahel. Sellest vaatenurgast hõlmab esitatud ettepanek sätteid, mis piiravad koostööd liikmesriikide vahel seoses Schengeni lepingu rakendamise tulemustega. Samal ajal suurendab see vastuvõetamatult komisjoni rolli selles protsessis, samas kui Euroopa Parlamenti hoitakse väljaspool kogu hindamismehhanismi.

Lisaks sellele jätab määruse mõnede artiklite sõnastus ruumi erinevatele tõlgendustele komisjoni, parlamendi ja nõukogu vaheliste suhete kohta seoses nende juurdepääsuga teabele Schengeni *acquis* kohaldamise kohta.

Seega rõhutab artikkel 15, mis on suunatud tundlikule teabele, et „pärast kohapealseid kontrollkäike koostatud aruannetele antakse salastatuse aste. Pärast asjaomase liikmesriigiga konsulteerimist otsustab komisjon, missuguse osa aruandest võib avalikustada”.

Tahan nende sätetega seoses mainida ka seda, et artikkel 16, mis viitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud raportile, ei tähenda, et tehtud hinnangute kohta koostatud aastaaruanne sisaldab ka salastatud teavet. Seega võime järeldada, et on komisjoni otsustada, milline teave aastaaruandesse hõlmatakse ja milline mitte. See tõsiasi omistab komisjonile ülesanded, mis minu arvates ei ole õigustatud.

Lissaboni leping jõustub varsti ning siis saab kaasotsustamismenetlus tavapäraseks juriidiliseks protseduuriks, mis katab ka vabaduse, turvalisuse ja õigluse valdkonna. Õigusakti ettepanekud, mille üle praegu arutleme, sisaldavad sätteid, mis on vastuolus lepingus sisalduvate põhimõtetega. Seega tuleb need eelnõud, kui need nüüd heaks kiidetakse, üle vaadata ajal, kui Lissaboni leping jõustub.

Kaasparlamentiliikmed! Vabadus, turvalisus ja õiglus on äärmiselt tähtsad teemad Euroopa kodanikele, kelle huvisid otseselt Euroopa õigusloomega esindatakse. Sellise asutuse nagu Euroopa Parlament rolli piiramine on vale. Tahan lõpetada, toetades Carlos Coelho ettepanekut, et see eelnõu tuleks selle praeguses vormis tagasi lükata ja komisjonile tagastada. Teen teile ettepaneku, et toetaksime seda resolutsiooni eelnõud.

Sarah Ludford, fraktsiooni ALDE nimel. – Lugupeetud juhataja! Meie kolleeg Carlos Coelho on taas õigustanud oma teist nime: Carlos Schengen Coelho. Ta on meie residendist ekspert kodanike õiguste, justiits- ja siseasjade komisjonis ning oleme talle tema töö ja teadmiste eest väga tänulikud. Ta on nende ettepanekute kohta koostanud väga häid kohtuaruandeid ning need näitavad, millises suures segaduses on Euroopa Liit seoses jälgimise ja hindamisega.

Minule tundub mõttetu, et Schengeni alaga liitumise kõlblikkus peaks sõltuma ainult liikmesriikidest, hoolimata salajasest lõhest Schengeni-eelse ja Schengeni-järgse liitumise vahel. Komisjoni ettepanekus võtta vastu määrus, öeldakse meile, et „kuna hinnang enne jõustamist on liikmesriikide jaoks vajalik, et saavutada vastastikust usaldust, näib olevat mõistlik, et see jääks liikmesriikide vastutuseks”. Ent me ei jäta Balkani riikide hindamist liikmesriikide hooleks, mille osas täna õhtul kodanike õiguste, justiits- ja siseasjade komisjon hääletab nende sobivuse üle viisavabastuseks, viisavabaks reisimiseks – analüüsi ja hindamise viib läbi komisjon, nii et ei ole mingit õigust öelda, et liikmesriikidel peaks olema õigus teiste riikide üle otsustada.

Ausalt öeldes ei mõista ma seda konkreetset lõhet Schengeniga liitumiseks vajalike meetmete n-õ jõustamise hindamise, mis komisjoni kohaselt peab jääma valitsustevaheliseks, ning Schengeni *acquis*’ n-õ rakendamise vahel. Kindlasti näib, et liikmesriigid ei tee väga head tööd, sest saime otsuse vastuvõtmise ettepanekust teada, et „viimastel aastatel ei ole liikmesriigid näinud vajadust koha peal läbi viia hinnanguid seoses kohtuliku koostööga kriminaalasjade ja narkootikumide osas. Andmekaitset ei ole ka alati kohapealselt hinnatud.” Arvan, et on palju inimesi mitte ainult siin täiskogul, vaid ka mujal, kes arvaksid, et kriminaalkoostöö, narkootikumide, narkootikumiveoga tegelemise ja eraelu puutumatuse kaitse küsimused on üsna tähtsad teemad, mille kohta kohapealseid kontrollmenetlusi korraldada. Nii et toetan täielikult Carlos Coelho järeldusi, et peame selle kõik kokku tooma, ühtlustama protseduure, millega hinnangut antakse, et ühtlustada esimese ja kolmanda samba vahelist ülesannet – ning loodan, et varsti saadetakse termin „kolmas samm” ajalukku ja ma ei pea seda kunagi enam kasutama –, et saada üks lihtne tõhus ja läbipaistev hinnang ning tagada, et läbipaistvus hõlmab vastutust Euroopa Parlamendi ees.

On väga imelik, et praegusel hetkel, selle eel, mis, ma olen kindel, saab olema Lissaboni lepingu ratifitseerimine – ja andsin muide eelmisel aastal Ühendkuningriigi ülemkojas oma panuse – peaks komisjon esitama selle äärmiselt segase ja mõttetu ettepanekute kogumiku. Toetan tagasilükkamist ja nõuan, et komisjon tuleks tagasi parema ettepanekuga, mis arvestab Lissaboni lepingut, kaasotsustamismenetlust, arvestab jälgimisel lihtsust ja tõhusust ning on vastavuses komisjoni ja parlamendi vastutustega teistes valdkondades.

See tekitab küsimuse selle kohta, kuidas 27 liikmesriigiga Euroopa Liidus vastastikust eksperdihinnangut tehakse. Minu arvates tasub see uurimist, kaasa arvatud inimõiguste valdkond, sest meil ei näi olevat selged põhimõtted ja struktuurid, ning rakendame eri valdkondades lihtsalt erinevaid asju. Kuigi armastan küll liikmesriike, kardan, et nad rakendavad tihti peale käsi-peseb-kätt-suhtumist, mis tähendab, et nad ei kritiseeri üksteist, nii et tegelikult ei ole nad head inimesed üksteist hindama. Parim seda tegema on komisjon, kui see endast parima annab.

Kuna mul on mõned sekundid jäänud, tahaksin esitada Philip Bradbournile fraktsioonist ECR väljakutse vaba liikumise teemal. Ta kutsus üles rakendama ülemaailmset keeldu nn kogu keha skanneritele. Oleks olnud abiks, kui ta oleks olnud kohal eelmise aasta hääletusel, kui tema kolleegid olid vastu nende kehaskannerite kasutamise keelule ilma põhjaliku inimõiguste ülevaatamiseta. Tema kolleegid hääletasid selle keelu vastu. Philip Bradbourn ei olnud isegi hääletusel kohal, nii et temast on nüüd veidi naljakas sellest heietada.

Tatjana Ždanoka, *fraktsiooni Verts/ALE nimel*. – Lugupeetud juhataja! Tahan samuti tänada meie kolleegi Carlos Coelho tema raporti eest. Vajame tõepoolest lihtsat, tõhusat ning läbipaistvat mehhanismi Schengeni hindamiseks.

Olen nõus, et komisjon peaks mängima aktiivsemat rolli hindamismehhanismis, millest Jacques Barrot just rääkis. Sellegipoolest on meil, parlamendiliikmetel, mitmed küsimused. Te teate, et meie roheliste fraktsioonil on seoses isikuandmete kaitsega väga kindel seisukoht. Komisjon unustas mainida allhankeid, kui kõneles konsulaarhoonete turvalisusest. See unustas ka nende IT-turvalisuse sätteid.

Lisaks iga-aastasele hindamisprogrammile peab määruse artikkel 7 arvesse võtma mitte ainult FRONTExi esitatud riskianalüüsi, vaid ka liikmesriikide endi tehtud auditeid ja kontrole. Seega nõuame, et võetaks arvesse ka andmekaitse küsimusi.

Rääkides kaasotsustamismenetlusest ja Carlos Coelho ettepanekust, toetab meie fraktsioon, Rohelised/EFA, seda seisukohta täielikult. Ma ei tuleta teile meelde Euroopa Parlamendi kui valitud asutuse rolli. Oleme juba kuulnud, et Lissaboni lepingu kohaselt on kaasotsustamismenetlus ainus võimalus. Toetame raportööri täielikult ja toetame ka tema ettepanekut.

Rui Tavares, *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – (PT) Schengeni ala on 20 aastat vana – või peaaegu 20 – ning seda on hinnatud 10 aastat. Kõigepealt hindas seda alaline komisjon ning siis hindamisrühm. Seega on viimane aeg, et parandaksime oma hindamistoiminguid ning reageeriksime muredele Schengeni ala kohta.

On kahju, et komisjon ei ole aastapäeva lähenemisel suutnud teha piisavalt tööd ega edusamme loomaks tõhusamat ja põhjalikumalt hindamismehhanismi, mis suudaks reageerida mitte ainult Schengeni ala algusaastatel tõstatatud küsimustele, nagu tõhusus ja ühtekuuluvus liikmesriikide vahel ning toimingute teatud võrdvärsus, aga ka küsimustele läbipaistvuse, kodanike kontrolli (demokraatliku kontrolli) ja lõpuks ka inimõigustest kinnipidamise üle, mis on ülemkogule väga tähtsad. On õigustatud mure selle üle, et suurem tõhusus on saavutatud kodanike õiguste kulul, ning on viimane aeg seda lõhet ületada.

Tahaksin lühidalt rääkida ka kaasotsustamismenetlusest. Euroopa Komisjon ja kõik teised, kes Lissaboni lepingut kaitsesid, ülistades selle demokraatlikke vourusi, seisavad nüüd silmitsi katsega, kas nad suudavad oma lubadustest kinni pidada ja lubada suuremat parlamentaarset ja demokraatlikku kontrolli Schengeni hindamisprotsesside üle. Ma ei saa aga toetada meie kaasliikme raportööri Carlos Coelho järeldusi. Usun, et ta teeb Euroopa demokraatiale head, keelitades komisjoni oma ettepanekuid ümber tegema ja pakkuma midagi lihtsamat, tõhusamat, läbipaistvat, rohkem inimõigusi austavat ning midagi, mis annab suurema parlamentaarse ja demokraatliku kontrolli.

Gerard Batten, *fraktsiooni EFD nimel*. – Lugupeetud juhataja! Ma ei leia end väga sageli nõustumas millegagi, mida ütleb kodanike õiguste, justiits- ja siseasjade komisjon. Nad ütlevad, et need ettepanekud hindamismehhanismide ja Schengeni *acquis'* kohta on mõttetus, sest kui Lissaboni leping täielikult ratifitseeritakse, muudetakse need nägunii ära.

Pärast Lissaboni lepingu jõustumist koondatakse kolme eri poliitilise valdkonna nn kolme samba esimene ja kolmas üheks kokku. Lissaboni lepingu rakendamisel üritatakse seda kahtlemata kasutada vahendina Schengeni *acquis'* kohaldamiseks kõigis liikmesriikides, kaasa arvatud neis, mis praegu on välja jäetud, mis hõlmavad ka Ühendkuningriiki.

Pange tähele, et ütlesin „siis, kui Lissaboni lepingut rakendatakse, mitte „juhul, kui“. Näib, et üks riigipea, kes sellele vastu on, sangarlik Tšehhi Vabariigi president Vjclav Klaus, heidutatakse varsti sellele oma nõusolekut andma. Suurbritannia enda reeturlik leiboristide valitsus on taganenud oma lubadusest anda Briti inimestele rahvahääletus Lissaboni üle, ning ainsal inimesel, kes võiks pakkuda rahvahääletuse lootust, David Cameronil, ei ole julgust, põhimõttekindlust ega kalduvust seda teha.

Ühendkuningriigil on täiesti kontrollimatu, piiramatu ja kaootiline sisserände- ja varjupaigasüsteem. Euroopa Liidu liikmesriigina ei ole meil enam kontrolli oma enda piiride üle ning Lissaboni lepinguga muutub siimaani kogetud sisserännete tõusulaine tsunamiks. Nii et see raport ei muuda mitte midagi ning komisjon eirab komisjoni ja parlamendi esitatud kommentaare.

Olen siin arutelul kuulnud edasi-tagasi loobitavat selliseid sõnu nagu vabadus, priius ja õiglus. Mis vabadus siin on, kui kodanikega ei peeta nõu nende uue Lissaboni seaduse kohase põhiseaduse üle, kuna nad lükkaksid selle tagasi? Mis priius siin on, kui seadusi koostavad ebademokraatlikud asutused, mida valijad ei saa tagasi kutsuda? Mis õiglus siin on, kui riigikohtutelt on Euroopa vahistamismäärustega ära võetud nende võim

kaitsta oma kodanikke ülekohtuse vahistamise ja vangistamise eest? See liit on Orwelli stiilis vaimusünnitis, milles sõnad tähendavad vastupidist sellele, mida öeldakse.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Lugupeetud juhataja! Me vajame demokraatlikku revolutsiooni. Kuulsite just, mida eelkõneleja ütles. Sageli näeme, et kui lähete liiga kiiresti liiga kaugele, saavutate vastupidise sellele, mida tegelikult saavutada tahtsite.

Selle fraktsiooni moto on, et kui Euroopa Liit areneb liiga kiiresti, toob see kaasa täpselt selle, mida see ei taha. Nimelt uue natsionalismi. Seda praegusel hetkel minu riigis näemegi. Tulen sellest riigist, mis on muutunud lõhestunuks. Läänes, Voralbergis ja veidi tagapool, oleme õnnelikud avatud piiride üle, samas kui idas näete, et oleme Schengeniga liiga kiiresti liiga kaugele läinud. Vastutasuna saame uue revanšipoliitika ja natsionalismi nii minu riigis kui ka mujal.

Me ei tohi tehniliste arutelude taha peituda. Peame nende väljakutsetega tegelema. Loomulikult peab see kindlasti tähendama, et Euroopa Liidule antakse kaasotsustamisõigused ning et teie, volinik, peate ootama, kuni meil see kaasotsustamismenetlus on või vähemalt vaikimisi meile antakse.

Agustín Díaz de Mera García Consuegra (PPE). – (ES) Lugupeetud juhataja! Õnnitlen ja toetan Carlos Coelhot ning tahaksin ära märkida, et kodanike õiguste, justiits- ja siseasjade komisjonis võeti see raport ühehäälselt vastu.

Nõukogu ettepanek on seotud Schengeni hindamise töörühmale antud mandaadi teise osaga, mis kinnitab, et ühenduse õigustikku kohaldatakse riigisiseste piirikontrollide kaotamise järel õigesti.

Selle mandaadi eesmärk on muuta Schengeni hindamismehhanism tõhusamaks.

Schengeni *acquis'* korrektse kohaldamise hindamise õiguslik alus on kolmanda samba elementides, samas kui *acquis'* teiste aspektide õiguslik alus on esimese samba vahendites.

Minu arvates on esitatud õiguslik alus korrektne, ent see ei näi väga hästi kokku sobivat enam kui tähtsa Lissaboni lepingu jõustumisega, kui praegu kahe samba vahel jagatud funktsioonid ja volitused kokku koondatakse.

Ettepanek sisaldab napilt uusi elemente, mis eristavad selle praegu kehtivast hindamismehhanismist, ning Carlos on neid algusest peale maininud. Ent see toob kaasa muudatuse, mis on loomulikult tähtis, sest meie ees olev dokument tähendaks praeguste nõukogu funktsioonide üleandmist komisjonile.

See volituste üleandmine tähendab *de facto*, et parlament ja liikmesriigid ise on hindamisprotsessist kõrvale jäetud, hoolimata tõsiasjast, et nemad on need, kellel on võim oma välispiiride turvalisuse üle.

Parlament, mis esindab Euroopa kodanikke, mängib turvaküsimustes tähtsat ja juhtivat rolli. Meie ülesanne on tähtis ning Lissaboni leping kinnitab seda.

Seega, lugupeetud juhataja, tahame kolm kuud oodata, sest kui kolm kuud ootame, ei ole vajadust juhtumit uuesti avada.

Austatud juhataja! Veel üks küsimus: nägin just asepresidenti džempri selga panemas ning siin on väga külm. Vabandage mind, kuna pean lahkuma, ent ma ei lahku sellepärast, et ei taha arutelu jälgida, vaid sellepärast, et hakkan bronhiiti jääma, mis ei ole väga tore, nii et oleksin tänulik, kui saaksite selle osas midagi ära teha, lugupeetud juhataja.

Monika Flašíková Beňová (S&D). – (SK) Võib-olla on siin külm ka sellepärast, et komisjon võtab meie parlamenti ja selle arvamusi väga vähe arvesse. Võib-olla muutuvad meie suhted tulevikus soojemaks. Usun, et see olukord ja arutelu ei ole voliniku jaoks väga meeldiv, sest näib, et me kõik või vähemalt enamik meist jagame sama arvamust. Samas tahaksin raportööri tema töö eest tänada.

Schengeni ala loomine tõi meie kodanikele tõesti Schengeni alas liikumisvabaduse ning minu arvates oli see üks suurimaid edusamme Euroopa ajaloos. Ent palju on veel vaja ära teha. Sisepiirikontrollide kaotamine vajab täielikku turvalisust ja ka usaldust eri osapoolte vahel seoses nende võimega vajalikke meetmeid rakendada. Jälgimis- ja hindamismehhanismi loomine on seega väga tähtis, juhul kui tahame liikmesriikide kodanike toetuse võita. Seda plaani kasutavad väga sageli ära parempoolsed äärmuslased, kes levitavad väiteid, et Schengeni ala lubab tegelikult mitmesugustel kurjategijatel siseneda selle ala riikidesse, ning meie riikide kodanikud küsivad õigustatult, kuidas kavatseme seda tulevikus vältida.

Asutustevahelise koordineerimise põhimõtte tugevdamine on samuti väga tähtis punkt, mille volinik oma ettepanekus üsnagi maha vaikib, mis on selgelt kahjulik, sest nagu mitmed eelkõnelejad juba öelnud on, usume me kõik, et Lissaboni leping varsti jõustub, ja seega oleks hea, kui selle konteksti saaks ühendada.

Me ei näe ka põhjust, miks Euroopa Parlament ei tohiks aastaaruandes saada kogu vajalikku teavet – kahjuks ei õnnestunud komisjonil seda demokraatia põhimõtet oma arvamusega ühendada. Seega, nagu raportöör, eelistaksin ka mina, et eelnõu komisjonile tagastataks, ning et nõuaksime, et sellesse liidetaks ühine otsustamisprotseduur ja et kogu põhimõtte oleks lihtsustatud ja kogu protsess läbipaistvam.

Cecilia Wikström (ALDE). – (SV) Lugupeetud juhataja! Nagu Carlos Coelho ja paljud teised kaasparlamentidliikmed, tahaksin ka mina rõhutada, et Schengeni ala loomine 1980ndatel ja 1990ndatel oli üks meie aja kõige tähtsamaid reforme. Jean Monnet, üks Euroopa Liidu kõige tähtsamaid isikuid, on väidetavalt öelnud, et Euroopa Liidu eesmärk ei ole mitte rahvusi, vaid inimesi kokku tuua.

Sajandite jooksul on inimeste liikumist Euroopas kõvasti piiratud. Meie kaasinimeste kahtlustamine on domineerinud suhteid Euroopa riikide vahel. Usaldus riikide vahel puudub mõnikord täielikult. Suhetes on tüüpiline usaldamatus, mitte usaldus. Õnneks on see minevik ja näeme nüüd Euroopa jaoks uusi võimalusi. Enamikul meist siin Euroopa Parlamendis on juba pikka aega olnud võimalus ära kasutada Schengeni ala pakutavaid vabadusi. On kerge unustada ainulaadset usaldustaset riikide vahel, mis olid aluseks selle loomisele. On kerge unustada vaevast teed, mis sellesse punkti viis. Ent vaba liikumine on eeltingimus sellele, et inimesed saaksid kohtuda üle riigipiiride.

Lugupeetud juhataja! Nagu Carlos Coelho õiglaselt ütles, on loomulikult tähtis, et Schengeni *acquis* jaoks oleks olemas tõhus ja läbipaistev hindamismehhanism, nii et see ala jääks ja areneks vaba liikumisega defineeritud alaks. Ent Schengeni aluseks on usaldus koostöös osalevate riikide vahel, mitte mehhanism ise. On tähtis, et see mehhanism oleks nii tõhus kui ka läbipaistev, seega näen komisjoni ettepanekus probleemi. Probleem seisneb selles, et nõukogu praegune roll antakse komisjonile ja et koostöö ulatust vähendatakse kõvasti. Ent minu kõige tõsisem vastuväide on see, et meid, valitud esindajaid Euroopa Parlamendis, sellest protsessist välja jäetakse.

Räägime millestki nii tehnilisest nagu hindamismehhanism, ent ei tohi unustada, et see puudutab Euroopa koostöö põhialuseid: vabadust, turvalisust ja õiglust. Seega on tähtis, et meid kõiki hõlmataks selles valdkonnas uute otsuste vastuvõtmisse. Seega kutsuksin komisjoni üles võtma arvesse siin istungisaalis väljendatud kriitikat. Kutsun komisjoni üles võimalikult kiiresti uut ja paremat ettepanekut esitama. Uus ettepanek peab sedastama, et muudatused hindamismehhanismis peavad olema teemaks kaasotsustamismenetluses komisjoni, liikmesriikide ja eriti Euroopa Parlamenti valitud esindajate vahel.

Kyriacos Triantaphyllides (GUE/NGL). – (EL) Lugupeetud juhataja! Komisjoni ettepaneku eesmärk on tugevdada Schengeni hindamise tööühma rolli, muutes selle mehhanismi tõhusamaks ja läbipaistvamaks, et kindlustada Schengeni *acquis* tõhus ja järjepidev kohaldamine. Ent on veider, et hoolimata vabast liikumisest Euroopa Liidus üritab see samal ajal ikkagi suruda läbi süsteemi loomist, mis on kaugel sellest, et peetaks kinni inimõiguste toimingute täitmisest. Schengeni *acquis* kohaldamise hindamise raskus seisnebki täpselt raskuses, mis meil on seoses aktsepteerimisega, et see näeb ette tundliku teabe vahetamise, nn isiklikud kaustad ja repressiivmehhanismid, mis on loodud Euroopas vaba liikumise ja selle kaitsmise ettekäändel.

Komisjonil on õigus muretseda. Sisepiiridel piirivalve kaotamine sõltub pädevatest kompenseerivatest meetmetest seoses kontrolli tugevdamisega välispiiridel ning koostööga politsei, tolli ja kohtute vahel. See on ka tähendanud, ja tähendab ikka veel pidevat teabevahetust ja biomeetriliste viisade kasutamist Euroopa Liitu sisenemiseks. Arvestame, et igasugune hinnang peab silmas pidama kõigi kasutatud meetmete otstarbekust ning mitte ainult kinnitama nende rakendamist. Me ei nõustu mingitel tingimustel ettepanekuga, mis, kui see heaks kiidetakse, annab hindamismehhanismide kaudu suurema seaduslikkuse sellele, mis on peamiselt repressiivsed meetmed.

Nicole Sinclair (EFD). – Lugupeetud juhataja! Arvasin alati, et Euroopa Parlamendi liikmeks olemine on ajaraiskamine, ent tänane õhtu on küll viimane piisk karikasse. Me räägime siin millestki, mis tõesti tähtis on, sest Lissaboni leping – te teate, et olete end sellest läbi surunud – jõustub umbes järgmise kuu jooksul ning peame selle üle taas arutlema. Nii et siin me siis oleme oma aega raiskamas, tänan teid väga!

Viskame kriitilise pilgu Schengeni lepingule ja sellele, mida see tegelikult Euroopa jaoks tähendanud on: see on lubanud kurjategijatel, inimestega kaubitsejatel ning narkodiileritel omaette tuhandeid miile reisida; see on lubanud teisele poole Inglise kanalit tekkida sellistel laagritel nagu Sangatte ja nn džungel, kus inimesed elavad kahetsusväärsetes tingimustes. Loodan, et olete enda üle uhked.

Võiksite olla teadlikud, et 1951. aasta pagulasseisundi konventsiooni kohaselt peaks põgenik paluma varjupaika esimeses ohutus riigis – ent te ei võta seda arvesse. Eirate rahvusvahelist seadust ja üritate näida vastutustundliku juriidilise isikuna, nagu Lissabon teid näeks. Jama jutt: see koht on naljategemine! Ühendkuningriigi inimesed tahavad oma piire ise kontrollida. Sellel on küllalt teie valitsemisest. Lõpetan hoiatusega: britid on õiglased, tolerantsed ja usaldavad, ent kui meid liiga palju rõhute, võitleme vastu. Ja kui võitleme, siis võidame!

ETISTUNGI JUHATAJA: Isabelle DURANT

asepresident

Philip Claeys (NI). – (NL) Lugupeetud juhataja! Schengeni *acquis* kohaldamise jaoks on kindlasti vaja tõhusamat hindamismehhanismi, ent mulle on jäänud mulje, et kulutame siin aega mõttetuste üle arutamisele, samal ajal kui Euroopa Liidu välispiirid on auke täis. See on kindlasti rohkem seotud poliitilise tahte puudumisega kontrollimaks tõhusalt enamiku liikmesriikide valitsuste ja Euroopa Liidu enda kui tõhusate hindamismehhanismide puudumisega.

Me kõik teame, et on mõned liikmesriigid, mis ei suuda või ei taha kaitsta oma Euroopa Liidu välispiire ebaseadusliku sisserände eest. Me kõik teame, et on mõned valitsused, mis õõnestavad kogu Schengeni süsteemi ebaseaduslike välismaalaste seadustamise kaudu. Tooksin näiteks Zapatero valitsuse Hispaanias ning ka Itaalia, Hollandi ja ka Belgia valitsused. Belgia valitsus valmistub praegu uute ebaseaduslike sisserändajate massiliseks seadustamiseks ning ohustab sellega kogu süsteemi, kuna sellisel moel seadustatud ebaseaduslikud sisserändajad saavad end sisse seada kus iganes Euroopa Liidus.

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Head kolleegid! Schengeni teabesüsteemi uuendamine on muutumas õudusunenäoks. Euroopa Liidu edasise laienemisega on järjest suurem terrorismi ja kuritegevuse oht ning seega tuleb prioriteediks võtta kõrgem turvalisus. On laiduväärne, et üleminek uuele andmebaasile lükkub taas edasi. Süsteem sisaldab andmeid kadunud isikute, varastatud kaupade ja kohtumenetluste kohta. Praegune süsteem on kehtinud alates 1995. aastast ning arendati välja kuni 18 riigi jaoks. Kiidan komisjoni paindlikkust, sest see on teinud Schengeni laienemise võimalikuks, hoolimata süsteemi SIS II viivitustest. Üheksa uue liikmesriigi liitumine oli loomulikult võimalik ainult erandkorras.

Süsteemi teine versioon lükatakse edasi vähemalt kuni 2011. aastani. See peaks tooma kaasa täiustusi halduses, paindlikkuses, turvalisuses ja andmesalvestusmahtudes ning annaks ka muid uusi funktsioone. See võimaldab liituda ka teistel riikidel, kaasa arvatud ka ühenduse Suurbritannia ja Iirimaa. Agentuur FRONTEX peab saama ka kõik volitused, mida vajab tõhusaks ebaseadusliku sisserändega võitlemiseks. Sellegipoolest on mul kahtlused Schengeni töörühma ühenduse tasandile viimise osas, sest muretsen, et see paneb liikmesriigid hülkama oma kohustust kontrolli tagada. Teisest küljest tahaksin juhtida teie tähelepanu Tšehhi kodanike kogemustele, kuna tean juhtumeid, kus Saksa ja Austria politseiohvitserid on ilma põhjuseta tšehhi autojuhte ahistanud.

Mul on kahju, et president Klaus mõttetult Lissaboni lepingu ratifitseerimist edasi lükkab, ent on selge: varsti pärast seda peab komisjon taas õigusaktid esitama, seekord Euroopa Parlamendi kaasotsustamismenetluse kohaselt. Seega pooldan praegu esitatud tekstide tagasilükkamist, mille pakkus välja Carlos Coelho, ning soovin talle hea raporti puhul õnne!

Marek Siwiec (S&D). – (PL) Lugupeetud juhataja! Siin istungisaalis on ikka ja jälle kostunud sõna „Schengen”. Enamik meist on nõus, et Schengen on olnud väga edukas ja et uute Euroopa Liidu liikmesriikide jaoks tähendab see integratsioonis suurt edu. Ent samal ajal on Schengen tohtu suur kohustus ning selle on endale võtnud uued riigid – Baltimaad, Poola, Slovakkia, Rumeenia ja Bulgaaria. Vastutus Euroopa Liidu idamaade piiri eest lasub uutel liikmesriikidel ning nad täidavad oma kohustust väga hästi.

Ent tahaksin küsida midagi, mida siin istungisaalis veel mainitud ei ole. Mis meie jaoks on imetluse ja uhkuse teema – ma mõtlen Schengenit ja liikumisvabadust – on õudusunenägu ja suurte probleemide allikas kõigile neile, kellele kehtib viisapoliitika ja vajadus hankida seda, mida nimetatakse Schengeni viisaks. Räägin Ukraina, Moldova ja teiste idapoolsete riikide elanikest, kes tahavad Euroopa Liitu tulla. Kasutusele on võetud Schengeni viisad, ent need maksavad palju. Nende viisade eest peavad nende riikide inimesed maksma umbes sama palju kui nad kuus teenivad. Nad peavad viisade saamiseks läbima alandava protseduuri ning seisma tohtu pikkades järjekordades. Ka see on Schengen. Nende jaoks tähendab Schengen alandust, seina ja probleemi.

Selleks et luua süsteem Schengeni poliitika funktsiooni hindamiseks, tahaksin vähemalt ära mainida viisapoliitikaga seotud teemad. Tahaksin seda hinnata. Võib-olla oli sellele mingi õigustus, ent me ei tea, kui

kausa see poliitika kehtib, ning tahaksin hinnata, kuidas võtsime kasutusele sellised vahendid, mis eraldavad meid nii paljudest inimestest, kes ju loomulikult tahavad meie piirkonda, Schengeni alasse tulla. Kuigi see ei ole raporti teema, tahtsin need sõnad siin tänase arutelu ajal ära öelda.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Lugupeetud juhataja! Nagu te teate, on nüüdseks 28 riiki, kaasa arvatud 25 Euroopa Liidu liikmesriiki, oma ühispiiridelt kaotanud reisijate kontrolli. Selline liikumisvabadus sõltub loomulikult laialdasest usaldusest vastavate riikide vahel.

On väga vajalik, et jätkusuutlikult reguleeriks reisijate liikluse vaba liikumist tõhusad täiendavad meetmed. Selles kontekstis on keskse tähendusega tõhus järelevalve ja välispiiride kontroll, mida – nagu me teame – viiakse ühtse standardi järgi läbi Schengeni infosüsteemi kaudu ning ühtlustatud sisenemismäärade kasutuselevõttuga kolmandate riikide kodanikele. Ent oleme sellest ikka veel väga kaugel. Kaasnevatele mehhanismidele vastavus on seega tähtis tegur Euroopa Liidu kodanike turvalisuse juures.

Minu riik, Austria, on eriti mõjutatud oma geograafilise läheduse tõttu Ida-Euroopa riikidele. Peate selles kontekstis vaid mõtlema viimaste vahejuhtumite peale külmutusauto konfiskeerimise ajal Austrias, milles oli 64 Türgist Ungari ja Austria kaudu Saksamaale sisseveetavat Kurdi sisseerandajat. See juhtum näitab, kui tähtis on võimalus toetuda korralikele ja tõhusatele välispiirikontrollidele ning kui haruldane juhus see on.

Siseküsimustes peame mitmetes Euroopa piirkondades sõdima ka järjest suurema kuritegevuse vastu, mis järjest sagedamini saab alguse organiseeritud piiristest jõukudest. Nii et usun, et peaksime hoolikalt kaaluma sisepiiridel ajutise piirikontrolli taaskandamist. Nagu te teate, osutus see UEFA 2008. aasta meistrivõistlustel väga tõhusaks.

Kuna hindamismehhanismi rakendamine Schengeni *acquis*' kohaldamise jälgimiseks on liikmesriikide ning veelgi enam nende kodanike põhimure, usun, et on väga tähtis, et nende otsuste tegemisse hõlmataks Euroopa Parlament kui kodanike esindaja.

Raffaele Baldassarre (PPE). – (IT) Lugupeetud juhataja, head kolleegid! Mõlemad ettepanekud annavad komisjonile täielikult üle õigused, mis siamaani olid nõukogul.

Lissaboni lepingu peatse jõustumise ja selle tulemusel sambapõhise ühenduse struktuuri kaotamisega saab õiguslik olukord olema hoopis teistsugune ning täielikult muudetud. Seega peab hindamismehhanism põhinema praegu esimese ja kolmanda samba vahel jagatud ülesannete ühtlasel jaotamisel.

Seetõttu arvangi, et on tähtis, et ettepanek sätestaks liikmesriikide suurema hõlmamise – Jacques Barrot, ma ei usu, et ekspertide kaasamisest piisab – ja eelkõige Euroopa Parlamendi tõelises kaasamises, tõelise osaluse mehhanismi koordineerimiserühmas, et jälgida ja kontrollida Schengeni *acquis*' korralikku kohaldamist. Lisaks sellele peaksime minu arvates põhjalikumate ja täpsemate kriteeriumite abil määratlema ja paremini defineerima, kuidas kasutada rändesurve parameetrit, mis näitab täpselt ära suurima riskiga alad, mida peaks ette teatamata kontrollima.

Viimaseks tuleks ettepanekuid käsitleda ühe paketina, mitte eraldi, kuna need mõlemad esindavad ühe ja sama teema üldisi aspekte ja neil on ka samad puudujäägid. Seda ka selle tõttu, et Lissaboni lepingu jõustumiseks on kohaldatavaks toiminguks kaasotsustamismenetlus.

Seega toetan täielikult Carlos Coelho seisukohta ja komisjoni üleskutseid need ettepanekud tagasi võtta ja esitada teised, paremad, mis arvestaks selle arutelu tulemusi.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Schengeni ala liikmesus tähendab liikmesriigi kodanikele täielikku liikumisvabadust sellel alal, kaotades piirid liikmesriikide vahelt täielikult. Schengeni ala turvalisus sõltub sellest, kui karmilt ja tõhusalt iga liikmesriik oma välispiiril kontrolli rakendab. Arvestades, et sellisel juhul hõlmatakse kahekordne hindamismehhanism, tuleb seda rakendada, sest räägime Schengeni ühenduse *acquis*' kohaldamise hindamisest ja kontrollist, et tagada selle rakendamine läbipaistvalt, tõhusalt ja ühtlaselt.

Kuigi peaksime tervitama komisjoni ettepanekut võtta vastu nii otsus kui ka määrus, sest arvame, et see tõstab vastastikust usaldust liikmesriikide vahel, mis on osa sisepiirideta alast, ja sätestavad kõrged ja ühtlased standardid Schengeni *acquis*' konkreetse kohaldamisel, usume siiski, et see tuleks üle vaadata, võttes arvesse Lissaboni lepingut, kui see jõustub.

Tervitan tõsisasja, et komisjoni ettepanekus töötavad liikmesriigid koos komisjoniga kui osa koordineerimiserühmast, et võimaldada komisjonil seda hindamismehhanismi rakendada. Tervitan ka seda, et arendamisel on mõned mitmeaastased programmid ning kaasatakse mõned riiklikud eksperdid, et viia

läbi kohapealseid kontrolle, mis võimaldavad paremat teabevahetust liikmesriikide vahel ühenduse *acquis'* valdkonnas. Ent kui Lissaboni leping jõustub, saab politsei- ja kohtukoostöö valdkond osaks esimesest sambast, ühenduse õigusaktide sambast.

Tahan juhtida tähelepanu ka tõsiasjale, et artikkel 14 ettepanekus võtta vastu nõukogu otsus hindamismehhanismi kasutuselevõtmiseks Schengeni *acquis'* kohaldamise jälgimiseks näeb ette aastaaruande, mille komisjon peab parlamendile ja nõukogule esitama. Ent tahan veel korrata, et ettepanek tuleb ümber hinnata, et see võtaks arvesse ka Lissaboni lepingu sätteid.

Viimase punktina tahaksin lisada, et komisjoni soovitus ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus selle hindamismehhanismi kasutuselevõtmiseks on ka uutele liikmesriikidele kaasa toonud tähtsaid tagajärgi, kuna arutame praegusel juhul Schengeni *acquis'* sätete rakendamise protseduuri kahes etapis. Mõned neist on kirjas ühinemislepingute lisas I ning teised jõustuvad pärast seda, kui nõukogu võtab vastu otsuse Schengeni *acquis'* teatud sätete kohta.

Tadeusz Zwiefka (PPE). – (PL) Lugupeetud juhataja! On hea, et tänane arutelu Schengeni *acquis'* hindamise üle leiab aset samal ajal, kui Euroopa Liidus ja ka Euroopa Parlamendis on algamas suurem arutelu Stockholmi programmi üle. See on suur projekt, mis puudutab Euroopa Liidu kodanike elude eriti tähtsaid valdkondi, nagu õiglus, vabadus ja turvalisus. Näiteks kaks programmi elementi, Euroopa Liidu kodanike vabadus ja turvalisus, tuleb kindlasti Schengeni projekti hindamisse hõlmata.

Seega peame endalt küsima, milleks Euroopa Liit loodi ja miks meile on nii tähtis, et seda suurepärast projekti edu saadaks. Seda ei loodud ju poliitikutele või rahvusvahelistele organisatsioonidele, vaid konkreetsetele riikidele. See loodi hoopis kodanike heaks. Seega on kodanike heaolu, nende vabadus ja ka kõrgeimad võimalikud turvastandardid, mis neile tagada tuleb, ühed põhielemendid töös, mille Euroopa Liidu asutused ette peaksid võtma.

Nii et ei ole hea, et arutame Schengeni ala omaette, ühendamata seda arutelu Euroopa Liidu rändeprogrammi, viisaprogrammi ja naaberriikidega koostöö tegemise programmide hindamisega. Sest ainult siis saab olukorra ühine arutamine ja hindamine viia selleni, et jõuame sobivate lahendusteni – selleks kaasataksegi parlament nende otsuste tegemisse, ja loodan, et nii juhtubki.

Seega olen veendunud, et Schengen on hästi töötanud. Hoolimata tõsiasjast, et algselt öeldi, et uute riikide vastuvõtmine Schengeni alasse on ilma SIS II kasutuselevõtuta võimatu, näitas kümne riigi vastuvõtmine 2004. aastal, et see oli võimalik, ning midagi katastroofilist ei juhtunud. Nüüd peame ainult tagama, et süsteemi funktsioneerimise täiustamiseks ja korrastamiseks mõeldud mehhanismid arendatakse välja võimalikult kiiresti ja loomulikult koostöös Euroopa Parlamendiga. See selgitab minu austust Carlos Coelho vastu ning toetan tema raportit täielikult.

Daciana Octavia Sârbu (S&D). – Lugupeetud juhataja! Tahaksin toetada üleskutset see ettepanek tagasi võtta ja seda, et komisjon esitaks uue ja teistsuguse õigusliku alusega ettepaneku.

On selge katse parlamenti sellest tähtsast teemast kõrvale jätta ning parlamendi õigustalitus on kinnitanud, et antud ettepaneku jaoks oleks võidud valida teistsugune õiguslik alus, mis oleks võimaldanud parlamendi täielikku kaasamist protsessi.

Schengeni infosüsteem, Schengeni viisa, Schengeni piirieskirjad ja viisaeeskirjad sõltuvad kõik kaasotsustamismenetlusest, ning liikudes Lissaboni lepingu ratifitseerimise ja lihtsustatuma ja rohkem ühendatud õigusliku struktuuri poole kogu Euroopa Liidus, peaksime kindlasti nägema parlamendi suuremat kaasamist nendesse küsimustesse. Praeguses ettepanekus ei väljendata midagi sellist.

Oleme parlamendi komisjonis näinud märkimisväärset parteidevahelist üksmeelt nendes küsimustes ning loodan, et kogu parlamendi tugev ja selge seisukoht koos õigusliku olukorra korraliku hindamisega toob kaasa ettepaneku ümbersõnastamise ja uue ning sobivama ettepaneku esitamise.

Véronique Mathieu (PPE). – (FR) Lugupeetud juhataja! Nagu paljud minu kaasparlamendiliikmed, toetan ka mina täielikult Carlos Coelho raportit ning täna teda südamest suurepärase töö eest!

Algusest peale oli sisepiiridel kontrolli kaotamise eesmärk ja põhitingimus kompenseerivate meetmete olemasolu, mille eesmärk on palju kardetud turvalisuse puudust vältida. Need meetmed moodustavad vastastikuse usalduse aluse, mis on vajalik heaks koostööks Schengeni alal. Seega saame ainult tõhusa ja läbipaistva Schengeni *acquis'* kohaldamise hindamise mehhanismiga tagada, et see usaldus säilitatakse ja et ka liikmesriigid väga kõrgel tasemel koostööd teevad.

Väljakutse on seega väga suur ning parlamendi roll selle uue mehhanismi loomises peab sellele väljakutsele vastama. Siit tuleneb, et kui see tekst enne Lissaboni lepingu jõustumist vastu võetakse, on vaja mehhanism või vähemalt esimese sambaga kaasnevad elemendid kaasotsustamismenetluse teel vastu võtta.

Veelgi enam, kui Schengeni *acquis*' liitmisest ühenduse õigusse ja Euroopa Liidu õigusse tuleb kindlasti teha järeldusi, ei tähenda see, et hindamise haldamine tuleb ainult komisjonile usaldada.

Liikmesriigid tuleb sellesse hindamismehhanismi rohkem kaasata või muidu on oht, et vastastikune usaldus kaob. Sama kehtib ka meie liikmesriikide siseriikliku turvalisuse puhul. Kui liikmesriik seda *acquis*'d õigesti ei kohalda, kannatavad selle tagajärgi kõik teised liikmesriigid.

Viimaseks, mis puutub tõhususse, siis mulle ei näi sobiv kahe hindamisetapi jaoks ette näha kaks eri mehhanismi, milleks on kontroll enne *acquis*' kohaldamist ja *acquis*' kohaldamine Schengeni riikides.

Seega ühinen Carlos Coelhoga, kutsudes komisjoni üles seda ettepanekut tagasi võtma ja esitama meile uut ettepanekut, mis võtab rohkem arvesse *acquis*' põhimõtet ja liikmesriikide rolli selle kohaldamise hindamisel.

Alan Kelly (S&D). – Lugupeetud juhataja! Pöördun kahetsusega täiskogu poole kui liige riigist, mis ei ole veel Schengeni alaga liitunud. Ma toetaksin selle liitumist. Loodan, et Schengeni hindamise tööühm näitab lõpuks lirimaa ja ka meie naabritele Suurbritannias Schengeni vaieldamatuid eeliseid.

Liikumisvabadus on Euroopa Liidu kodakondsuse põhiõigus ja sammas, mille poole me kõik püüdleme. Võimalus piire vähendada ja anda Euroopa Liidu kodanikele vabadus ja võimalus reisida on olnud suurepärane, eriti arvestades Euroopa ajalugu. Tõsiasi, et seda tehti, suurendades samal ajal meie võimude suutlikkust takistada piiri ületamisega seotud kuritegusid, on oluline ajalooline saavutus ja üks Euroopa Liidu suurimaid õnnestumisi tänapäevani. Schengeni leping oli see, mis viis lirimaa täieliku kriminaalteabe andmesüsteemi loomiseni, mis loodetavasti tulevastel aastatel Euroopa süsteemiga ühendatakse. Schengen on äärmiselt hästi toiminud ja kõik näevad seda.

Selle suurepärase saavutuse tõttu ongi kahju, et minu riik osaleb Schengenis ainult osaliselt. Kuigi lirimaa julgeolekuasutuste ja meie Euroopa partnerite vahel on olnud täielik koostöö kogu politseiasjade valdkonnas, ei jaga lirimaa kodanikud Euroopa Liidu täielikke eeliseid. Piirikontrollide kaotamine nõuab vastastikust usaldust kõigi kaasatud liikmesriikide vahel. Kahjuks on liri valitsus siamaani seisukohal, et ei saa oma Euroopa naabreid täielikult usaldada ning tegutseb madalamal tasemel selles, mis puudutab inimeste vaba liikumist Euroopas. Mul on sellest väga kahju. Mida me tõesti vajame, on üleeuroopaliduline viisasüsteem, millele Schengen ja tänane arutelu loodetavasti kaasa aitavad.

Mis puutub meie ees olevasse ettepanekusse, siis paluksin komisjonil see tagasi võtta. Usun, et see annab komisjonile liiga suured õigused. Tegelikult üritab see Euroopa Parlamenti kõrvale jätta. See peaks meie juurde tagasi tulema ettepanekutega, mis austavad kaasmenetlusotsust, ning lisaks arutelule on pärast Lissaboni lepingut ka nõue nagunii uusi ettepanekuid esitada.

Petru Constantin Luhan (PPE). – Lugupeetud juhataja! Eelkõige tahaksin õnnitleda Carlos Coelho tema suurepärase töö eest! Lihtsa tõhusa ja läbipaistva hindamismehhanismi loomine, mis praegu Schengeni hindamist täiendab, on väga teretulnud algatus.

Ent andmekaitsega seoses on ka mitmeid probleeme, mida raportöör varem rõhutas. Kahjuks peetakse praeguses menetluses meiega ainult nõu, hoolimata vajalikest täiustustest. Kui Lissaboni leping jõustub, saab parlament seoses kolmanda samba teemadega automaatselt kaasotsustamisõigused. Kuna kaalul on Schengeni ala ja selle kodanike turvalisus, tuleks nende hindamissüsteemide loomisesse põhjalikult kaasata kõik tegijad, võimaldades sellega tagada ja ühtlustada vastastikuse usalduse põhimõtet, mis on vajalik Schengeni ala säilimiseks.

Kõigil nendel põhjustel toetan raportööri tema algatuses, mis nõuab, et komisjon võtaks ettepanekud tagasi ning esitaks uued ja põhjalikumad.

Elena Oana Antonescu (PPE). – (RO) Tahaksin õnnitleda Carlos Coelho suurepärase töö eest, mida ta teinud on, ning meeleskindluse eest, mida ta on üles näidanud oma soovis saada hindamismehhanism, mis kontrolliks Schengeni *acquis*' kohaldamist lihtsal tõhusal ja läbipaistval moel!

Pean ELi territooriumil vaba liikumise võimaldamist ning sisepiiridelt kontrolli kaotamist Euroopa Liidu kõige suuremateks saavutusteks. Võttes arvesse piiride läbilaskvust, vajame kõrgeid standardeid, kui rakendame

Schengeni *acquis*'d reaalselt, et saavutada liikmesriikide vahel kõrgem vastastikuse usalduse tase, kaasa arvatud nende võimes rakendada meetmeid, mis kaasnevad sisepiiridel kontrolli kaotamisega.

Peame Schengeni *acquis*' kohaldamise jälgimise mehhanismi täiustama. Vajadus säilitada kõrge turvalisus- ja usaldustase vajab head koostööd liikmesriikide valitsuste ja komisjoni vahel. Arvestades selle valdkonna määruste tähtsust põhiõiguste ja -vabaduste vaatenurgast, peab Euroopa Parlament nõudma, et Lissaboni lepingu jõustumine oleks eeltingimus õigusloomele, mis hõlmab piirijulgeoleku suurendamist.

Kui arvestada nimetatud õigusalgatuse olulisust, on kahetsusväärne, et Euroopa Parlament on pigem konsultandi kui kaasseadusandja rollis, mida ta aga oleks pidanud olema.

Õigluse, vabaduse ja turvalisuse ala loomine on Euroopa Liidu põhiülesanne. Seetõttu ongi tähtis, et liikmesriigid, komisjon ja Euroopa Parlament selle säilitamisse ja arendamisse võrdselt hõlmataks.

Seega toetan täielikult raportööri ettepanekut kutsuda komisjoni üles Euroopa Parlamendile uut täiustatud ettepanekut esitama, et anda parlamendile võimalus saada kaasseadusandja roll.

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. – (FR) Lugupeetud juhataja! Oleme siin parlamendis külmanäpistuse üle elanud.

Arutus on tõenäoliselt arusaamatus selle suhtes, et ettepaneku eesmärk on hindamisprotsess ühenduse tasandile viia. On tõsi, et meil on Schengen – märgin ära ka selle, et suur enamus Euroopa Parlamendi liikmetest tähistas seda Schengeni edu, mis võimaldab liikumisvabadust ja samal ajal turvalisust.

On tõsi, et Schengeni hindamine oli alguses valitsustevahelisel alusel, ja et komisjon oli ainult jälgijaks. Ent on tõsi, et komisjon kui lepingute järelevalvaja peab hindamise eest vastutama. Ei ole aga küsimustki, et see saab hindamise üle monopoli – see peab meile väga selge olema. Loomulikult hõlmame liikmesriigid ning liikmesriikide eksperdid hõlmatakse kontrollide ajakava planeerimisse, kohapealsete kontrollide läbiviimisse ja hindamisaruande koostamisse.

On selge, et kartused, mida liikmesriikides tajume, tulenevad samuti arusaamatusest. Kuna soovime liikmesriikide vahel vastastikust usaldust, peame need kindlasti tihedalt kaasama Schengeni ja Schengeni *acquis*' kohaldamise meetmete hindamisse.

Räägin nüüd parlamendist. Ka siin on arusaamatus. Meie eesmärk ei ole parlamenti kõrvale jätta, nagu kuulsin kedagi ütlemas. Meie eesmärk on lihtsalt näha, kuidas parlamendi kaasatust saab regulaarsete aruannete abil veelgi suurendada. Ent see ei välista mingil juhul meie võimalust anda parlamendile selles ühenduse tasandile viidud mehhanismis suuremat rolli, kui Lissaboni leping ratifitseeritakse. Käin veidi peale, kuna tean, et Euroopa üldine huvi saab valitseda, kui seda meetodit kasutatakse, isegi kui vahel võib mõni liikmesriik selle Euroopa üldise huvi kaitsmise juures veidi jalgu järel vedada.

Seega on mõned arusaamatused, mida üritaksin selgitada.

Lisaks sellele tahaksin ka öelda, et ettepanekud toovad kaasa teatud lisaväärtuse võrreldes praeguse mehhanismiga. Hindamised saavad olema hulga sagedasemad ja selgemad. Riskianalüüside põhjal kavandatakse kohapealseid kontrole; kogu hindamisülesande jooksul toimuvad etteteatamata kontrollid ja teadmised on kõrgetasemelised, ning osalevate ekspertide arv muudab kontrollid tõhusaks.

Kohapealsete hindamiste lõpus tehtud soovitude järeltegevuste hindamist parandatakse.

Need on minu mõtted, lugupeetud juhataja ja head kolleegid! Mõistan täielikult teie kärsitust näha parlamendi suuremat hõlmatus, kui Lissaboni leping ratifitseeritakse. Ei ole kahtlustki, et parlament peab selles ühenduse meetodis suurt rolli mängima, ent oleme teinud selle ettepaneku ühenduse tasandile viimise ettepanekul, võttes arvesse, et see jätab hiljem Euroopa Parlamendi hõlmamiseks väga selge tee.

Olen hoolikalt kuulunud kõiki sõnavõttusid ning panin tähele parlamendi praktiliselt ühehäälsel seisukohta. Ent usun, et see kõik põhineb arusaamatusel, mis tuleks ära selgitada.

Carlos Coelho, raportöör. – (PT) Tahaksin teha kolm viimast märkust. Esiteks tahaksin tänada parlamendiliikmeid, kes minu raportit toetasid ning arutelu jooksul selle kohta avaldusi esitasid, ning asepresident Barrot'd tema avalduse eest, mis julgustab Euroopa Parlamendi kaasamist kaasseadusandjana, võttes Lissaboni lepingust tulenevatest võimalustest viimast. See ei olnud minu jaoks üllatus. Tean, et volinik Barrot on sellel ametikohal pikka aega olnud, ent on hea, et tema kui komisjoni asepresident meile selle ametliku avalduse esitas.

Teise punktina tahaksin meelde tuletada midagi, mida volinik Barrot ütles, kui mainis, et läbirääkimised nõukoguga olid rasked. Oleme samuti sellest teadlikud ning saame aru, et selle teemaga tegeledes oleks raske, kui asjad oleks teistmoodi. Seega lootsime ka seda, et komisjon näeb parlamenti kui kaasotsustamisõigusega partnerit, sest seoses nende lähenemisega Euroopale on komisjon ja parlament ühtemoodi positiivselt samastunud ideega, et otsustamine ei saa jätkuda pelgalt valitsustevahelisena.

Kolmandaks tahaksin rõhutada kahte asja, mis minu arvates sellest arutelust selgunud on. Esiteks ei saa ühtlust rikkuda. Ei saa olla kahte hindamissüsteemi; peab olema ainult üks, kas siis uute või vanade Schengeni liikmete jaoks. Lisaks sellele ei tohi õõnestada vastastikuse usalduse põhimõtet. Hõlmata tuleb kõik osapooled. Sellesse hindamisprotsessi tuleb hõlmata nii liikmesriigid kui ka Euroopa asutused. Euroopa asutused ei hõlma ainult komisjoni või nõukogu, nad hõlmavad ka parlamenti, ning seetõttu palumegi kaasotsustamismenetlust.

Juhataja. – Ühine arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub homme.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), kirjalikult. – (LT) On väga tähtis, et oleks olemas lihtne, tõhus ja läbipaistev hindamismehhanism, mis võimaldaks Schengeni ala säilitada kui vaba liikumise ala, samas kui Schengeni hindamise valitsustevaheline raamistik tuleb kindlasti kohaldada Euroopa Liidu raamistikku. Euroopa Parlamendi õigustalitus viis läbi uuringu ja leidis, et selle ettepaneku üle arutlemiseks oleks tulnud valida kaasotsustamismenetlus, mitte konsultatsioonimenetlus. Varsti jõustub Lissaboni leping ja selle kohaselt saab Euroopa Parlament suuremad volitused õigluse, justiits- ja julgeolekuküsimustes, mille alla see ettepanek jääb. Kuna Schengeni ala ja selle kodanike julgeolek on väga tähtis, peame valima kaasotsustamismenetluse.

Kinga Gál (PPE), kirjalikult. – (HU) Schengeni koostöö võib võtta paljusid erinevaid vorme. Välja võib valida väga paljusid rakendusi ja neid põhjalikult uurida. Usun, et Euroopa Parlamendi liikmena tuleks praegu mainida, et üks põhitingimusi inimeste vabaks liikumiseks on see, et kogu Schengeni süsteem toimiks tõhusalt ja oleks rajatud vastastikusele usaldusele. Piirikontrollid, meie ühine viisapoliitika, piiriülene politseikoostöö ja andmekaitseküsimused on vaid selle tervikliku süsteemi osad. Need on erinevad teemad, ent neid kõiki ühendab üks tähtis tegur. Euroopa kodanikele on antud ja antakse iga päev nii palju täiendavat vabadust, mis nende jaoks sümboliseerib ühte Euroopa Liidu olemasolu kõige ilmsemat kordaminekut.

Valijaskonna esindajana liikmesriigis, mis liitus vaid paar aastat tagasi, võin seda rõõmuga kinnitada. Kui Portugali Euroopa Liidu eesistumise ajal ei oleks tehtud ettepanekut, ei saaks uued liikmesriigid olla osa Schengeni süsteemist. Uusim (teine) Schengeni teabesüsteemi versioon ei tööta praegu ikka veel. Selle vabaduse säilitamine on komisjoni ja liikmesriikide kohustus, teema, millele viidati ka kahes päevakorras olevas küsimuses. Euroopa Parlament jagab samuti seda vastutust ning just seetõttu peangi ma sekkuma kodanike vabadusega seotud küsimustesse. Seega toetan täielikult raportööri pingutusi ja nõustun tema ettepanekutega.

Siiri Oviir (ALDE), kirjalikult. – (ET) Schengeni ala loomine 1980ndate lõpus ja 1990ndate alguses oli üks Euroopa ajaloo suurimaid saavutusi. Schengeni *acquis*' sätted on olnud osa Euroopa Liidu raamistikust alates Amsterdamilepingu jõustumisest 1999. aastal. Tähtis osa Schengeni *acquis*' eeskirjade kohaldamise jälgimisest, mis moodustab osa Euroopa õigusest, on hindamismehhanism, mis peaks tagama Schengeni *acquis*' läbipaistva, tõhusa ja ühtlase kohaldamise ning peegeldama ka muudatusi õigusloome olukorras, mis tekkisid pärast Schengeni *acquis*' ühendamist Euroopa Liidu raamistikuga.

Nõustun raportööri arvamusega, et täna piirduvad eelnõus esitatud ettepanekud mõne üldise ettepaneku vastuvõtmisega kehtiva Schengeni hindamismehhanismi täiustamise kohta, mis hiljuti esitati. Ainus uus idee kogu eelnõus on määrus, mis puudutab võimalust viia läbi etteteatamata kontrollid, mis on väga teretulnud. Ma ei saa aga aktsepteerida tõsiasja, et praegune nõukogu roll täielikult komisjonile üle antaks. See ettepanek jätab koostööks liikmesriikidega väga piiratud võimalused ning hoiab Euroopa Parlamendi protsessist eemal. Ei tohiks unustada, et see on ala, mis põhineb vabadusel, turvalisusel ja õiglusel, ning et vastutus selle ala säilitamise ja arendamise eest ei lasu mitte ainult komisjonil kui põhiseaduslepingu rakendamise järelevalve tagajal, vaid ka liikmesriikidel, mis jätkuvalt vastutavad oma välispiiride turvalisuse eest, ja ka Euroopa Parlamendil, mis esindab Euroopa Liidu kodanikke.

18. EÜ ja Mauritiuse vaheline lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitlev leping – EÜ ja Seišellide vaheline lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitlev leping – EÜ ja Barbadoose vaheline lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitlev leping – EÜ ning Saint Kittsi ja Nevise vaheline lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitlev leping – EÜ ning Antigua ja Barbuda vaheline lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitlev leping – EÜ ja Bahama vaheline lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitlev leping (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on ühine arutelu järgmise üle:

– Simon Busuttili raport kodanike õiguste, justiits- ja siseasjade komisjoni nimel ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus Euroopa Ühenduse ja Mauritiuse Vabariigi vahelise lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitleva lepingu sõlmimise kohta (KOM(2009)0048 – C7-0015/2009 – 2009/0012(CNS)),

– Simon Busuttili raport kodanike õiguste, justiits- ja siseasjade komisjoni nimel ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus Euroopa Ühenduse ja Seišelli Vabariigi vahelise lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitleva lepingu sõlmimise kohta (KOM(2009)0052 – C7-0012/2009 – 2009/0015(CNS)),

– Simon Busuttili raport kodanike õiguste, justiits- ja siseasjade komisjoni nimel ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus Euroopa Ühenduse ja Barbadoose vahelise lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitleva lepingu sõlmimise kohta (KOM(2009)0050 – C7-0017/2009 – 2009/0014(CNS)),

– Simon Busuttili raport kodanike õiguste, justiits- ja siseasjade komisjoni nimel ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus Euroopa Ühenduse ning Saint Kittsi ja Nevise Föderatsiooni vahelise lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitleva lepingu sõlmimise kohta (KOM(2009)0053 – C7-0013/2009 – 2009/0017(CNS)),

– Simon Busuttili raport kodanike õiguste, justiits- ja siseasjade komisjoni nimel ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus Euroopa Ühenduse ning Antigua ja Barbuda vahelise lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitleva lepingu sõlmimise kohta (KOM(2009)0049 – C7-0016/2009 – 2009/0013(CNS)),

– Simon Busuttili raport kodanike õiguste, justiits- ja siseasjade komisjoni nimel ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus Euroopa Ühenduse ja Bahama Ühenduse vahelise lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitleva lepingu sõlmimise kohta (KOM(2009)0055 – C7-0014/2009 – 2009/0020(CNS)),

Simon Busuttil, raportöör. – (MT) Hoolimata siin parlamendis tuntavast külmast, tegeleb see teema riikidega, mis saavad uhked olla märksa soojemate temperatuuride üle, mis on hulga etem. Need raportid koosnevad tegelikult lepingust, mis sätestab lühiajalise viisa nõudest loobumise Euroopa Liidu ja selle kodanike ning kuue teise riigi kodanike vahel – Mauritiuse Vabariigi, Seišelli Vabariigi, Barbadoose, Saint Kittsi ja Nevise Föderatsiooni, Bahama ning Antigua ja Barbuda vahel.

See loobumine kehtib Euroopa Liidu kodanikele, kes nendesse riikidesse reisivad, ning vastupidi, ehk siis nende riikide kodanikele, kes Euroopa Liitu reisivad. See kehtib maksimaalselt kolme kuu pikkusele riigis viibimisele kuuekuulise perioodi jooksul. See loobumine katab kõik inimkategooriad ehk siis nii tavakodanikud kui eri põhjustel reisivad diplomaadid. See kehtib eriti arvukatele turistidele, kes on Euroopa Liidu kodanikud ja lähevad nendesse kuude riiki puhkama, nii et nende jaoks teeme asjad tunduvalt lihtsamaks.

See leping aga välistab konkreetselt need, kes töö ja tasu eesmärgil reisivad. Hõlmasime nendesse raportitesse sätte, mille kohaselt kõik need kolmandad riigid võivad selle lepingu peatada või lõpetada kõigi Euroopa Liidu riikide osas, selle asemel, et üksikud riigid välja jätta. Seda tehti selleks, et tagada ühtlane mängumaa kõigile Euroopa Liidu kodanikele, ning lisaks sellele ka solidaarsusest. Teisest küljest teeb Euroopa Liit sama, mis tähendab, et Euroopa Ühendus saab samuti kõigi liikmesriikide nimel lepingu peatada või lõpetada. Euroopa Liit või igaüks neist riikidest saab kas terve lepingu või selle mõne osa peatada kas avaliku huvi, rahvusliku julgeoleku kaitse, rahvatervise kaitse või ebaseadusliku sissetände põhjusel või riigis viisakohustuse taaskestamise korral. Eelkõige tahaksin selgitada, lugupeetud juhataja, et enne nende raportite üle komisjoni tasandil hääletamist palusime ning Euroopa Komisjon andis meile garantii, et tagatakse täielik vastastikkus. See oli meie jaoks tähtis põhimõte; Need riigid tagavad täieliku vastastikkuse nende viisanõude kaotamisel, samal ajal, kui meie omakorda sama teeme. Seega kaotaksime viisanõuded mõlematelt pooltelt. See kokkulepe saavutati vajalikul moel ning näitab taas kord, kuidas Euroopa Liit suudab ühehäälselt rahvusvahelisel tasandil läbi rääkida ja näidata üles solidaarsust kõigi riikide suhtes. Lõpetan, öeldes, et see näitab veel kord Euroopa Liidu võimet avada oma ukseid terve maailma kodanikele.

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. – (FR) Lugupeetud juhataja! Olen samuti Simon Busuttilile tema suurepärase raporti eest väga tänulik!

Kuus riiki väljaspool Euroopa Liitu – Antigua ja Barbuda, Bahama, Barbados, Mauritius, Saint Kitts ja Nevis ning Seišellid – kanti määruse (EÜ) nr 539/2001 negatiivsest nimekirjast positiivsesse nimekirja vastavalt uuele määrusele, määrusele (EÜ) nr 1932/2006, mis võeti vastu 21. detsembril 2006 ning mis kinnitas, et need riigid täitsid määruses sätestatud kriteeriumid.

See määrus reguleeris viisavabaduse rakendamist nende riikide kodanikele kahepoolse viisavabastuse lepingu sõlmimisel ja jõustumisel Euroopa Ühenduse ja kõigi nende riikide vahel.

Nagu Simon Busuttil ütles, oli tähtis tagada täielik vastastikkus, sest siis rakendasid mõned neist riikidest ikka veel ühe või mitme liikmesriigi kodanikele viisanõuet.

CARICOMi – Kariibi ühisturu – riikide kriketi maailmakarika ajal mitmete liikmesriikide kodanikele rakendatud ajutise viisarežiimi tõttu algasid ametlikud läbirääkimised viisavabastuse üle alles 2008. aasta juulis.

Tagamaks, et kodanikud saaksid viisavabadust nautida võimalikult varsti, tegi komisjon ettepaneku 28. mail 2009 allkirjastatud lepingute ajutiseks rakendamiseks, ning sellest ajast saadik on neid ajutiselt rakendatud kuni nende ametlikuks sõlmimiseks vajalike toimingute lõpuleviimiseni.

Vastastikkuse põhimõttel katab viisavabastus kõik inimesed – tavainimesed, diplomaadid või ametipasside / ametlike passide omanikud –, kes reisivad igasugustel põhjustel, välja arvatud tasulise tegevuse eesmärgil.

Nagu ütles Simon Busuttil, et säilitada kõigi Euroopa Liidu kodanike võrdne kohtlemine, hõlmavad kokkulepped sätet, mis sedastab, et need kuus Euroopa Liidu välist riiki võivad lepingu peatada või lõpetada ainult kõigi Euroopa Ühenduse liikmesriikide jaoks ja vastupidi, et ühendus võib samuti lepingu peatada või lõpetada ainult kõigi oma liikmesriikide jaoks.

Nii siis ongi! Olen tänulik parlamendile ja Simon Busuttilile tema koostöö eest. See kindlustab algatuse, mis teeb meie kaaskodanike jaoks siis reisimise lihtsamaks. Lisaksin ka seda, et selles kergelt külmas parlamendis võime unistada varem või hiljem kõigi nende suurepärase riikide, nagu Seišellid ja Bahama külastamisest...

Marie-Christine Vergiat, fraktsiooni GUE/NGL nimel. – (FR) Lugupeetud juhataja! Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon pooldab Euroopa Liidu lepinguid nende kuue riigiga, mis on tõepoolest unistuste sihtkohad, Jacques Barrot.

Nagu te meid teavitasite, vabastatakse nimetatud lepingutega kuue riigi kodanikud ja samamoodi ka Euroopa Liidu kodanikud tulevikus lühiajalise viisa nõudest – vähemalt mõned neist, kuna sellest vabastusest arvatakse välja need, kes lühidalt öeldes tahavad töötada või osutada tasulist teenust töötaja või teenusepakkujana. See tähendab, et viisanõudest vabastatakse teiste hulgas ka ärimehed ja -naised, sportlased ja kunstnikud – vähemalt selle osas, mis puudutab ühekordset tegevust – ajakirjanikud ja treenerid.

Ärgem olgem pedantsed ning tervitagem seda protsessi, kuna me kõik oleme teadlikud halduslikust formaalsustest, mis meie saatkondades läbi tuleb viia, et lõunariikide kodanikele viisasid väljastada!

Olen kindel, head kolleegid – vähemalt need, kes siia veel jäänud on –, et olete kõik kuulnud nendest kunstnikest, kellel ei lasta festivalidel osaleda, või sportlastest, kes ei või võistlustel osaleda. Meie fraktsioonis GUE/NGL pooldame kõigi lühiajaliste viisade kaotamist. Need on inimeste vaba liikumise vastu ja lükkavad riikide kodanikud nõiaringi, mis julgustab neid taotlema lühiajalisi viisasid, ning kui nad need saanud on, mitte oma riikidesse naasma, kartuses, et nad ei saa enam järgmist viisat. Meie omakorda jätkame oma riikides lühiajaliste viisade omanike piiramist ning tekib nõiaring. See viib isegi tegelike perekondade lagunemiseni meie riikides elavate rändajate ja perekondade vahel, kes jäävad oma päritoluriiki. Seega usume, et need lepingud on positiivne samm järgmise rändepoliitika suunas, mis näeb naisi ja mehi sama vabalt liikumas kui kapitali ja kaup.

Ent volinik, meil on üks väike avaldus – üks väike tehniline avaldus. Panime tähele, et ingliskeelne termin „kehtiv pass” oli prantsuse keelde tõlgitud kui „*passeport ordinaire*”, ent meie arvates ei ole see üks ja sama asi. Seega oleks meil hea meel, kui saaksime siinkohal selgituse, kuna usume, et õige tõlge oleks „*passeport en cours de validité*”.

Oleme ka üllatunud – üllatunud on võib-olla veel viisakalt öeldud – seega oleme üllatunud, et need lepingud ei kehti Prantsusmaa äärepoolseimates piirkondades, samas kui need kehtivad Portugali äärepoolseimates piirkondades.

Carlos Coelho (PPE). – (PT) Tahaksin lihtsalt toetada Simon Busuttili raportit, mis kiidab heaks Euroopa Komisjoni algatuse, esitades kolm lühikest punkti. Esiteks lükkate selle liikumist soodustava otsusega ümber idee Euroopast kui kindlusest. Teiseks ei paiska me uksi suvaliselt valla. Nagu asepresident Barrot meile meelde tuletas, avame neid vastavalt eeskirjadele. Nagu ta ütles, on riigid eeskirju järginud ja need võib negatiivsest nimekirjast eemaldada.

Usun, et on tähtis võtta Euroopa lähenemine ning vältida riikide valimist, aktsepteerides mõnda ja takistades teist. Aktsepteeritakse kas kogu Euroopa ala või üldse mitte midagi. Lõpuks, nagu rõhutasid Simon Busuttil ja asepresident Barrot, on nendes lepingutes vastastikkuse tagatised väga vajalikud. Me ei saa ju paluda Euroopal avada oma ukseid teistele riikidele, kui need riigid ei ava oma uksi Euroopale, ning need lepingud kindlustavad selle küllaldaselt.

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. – (FR) Lugupeetud juhataja! Kõigepealt tahaksin tänada Marie-Christine Vergiat'd ning öelda talle, et tal on täiesti õigus – see on tõepoolest *passeports en cours de validité* –, ning teiseks, et soovime seda võimalust arendada nii palju edasi kui võimalik.

Arvan, et Carlos Coelho tegi Simon Busuttili järel samuti selgeks, et peame vastastikkuse osas olema väga karmid ja et vajame ka tõelist Euroopa solidaarsust: me ei saa liikmesriiki jätta viisade uuesti kasutusele võtmise meelevalla. Vajame kõigilt liikmesriikidelt ja liidult tõelist solidaarsust.

Olen taas kord Simon Busuttilile tänulik probleemi selge tuvastamise eest ja meile sellise parlamendi toetuse pakkumise eest.

Simon Busuttil, raportöör. – (MT) Tahaksin lihtsalt tänada kõiki, kes on sekkunud! Nii minu kolleege kui ka Euroopa Komisjoni presidenti Jacques Barrot'd. Kui peaksin asutuse poliitilise sõnumi ühe fraasiga kokku võtma, oleks selleks kindlasti vastastikkuse põhimõte. See on meile tähtis! See on märkimisväärse tähtsusega meie ees olevas lepingus, samamoodi nagu on tähtsad kokkulepped muude kolmandate riikidega. Komisjoni asepresident teab, et on mitmeid kolmandaid riike, mis ei pea ikka veel kinni vastastikkuse põhimõttest kõigi Euroopa Liidu liikmesriikide osas. Ühendriigid on nende hulgas, olles hiljuti hõlmanud mitmed riigid oma viisarežiimi loobumise programmi ning jättes teised välja. Brasiilia, millega hiljuti läbirääkimisi peeti, on teine taoline juhtum. Ma ennustan, et ükskõik, millal leping ka sõlmitaks, tuleb nõuda vastastikkuse põhimõtet, ning usun, et sellist tüüpi lepingud võivad olla aluseks sellele, et see igal pool aset leiaks.

Juhataja. – Ühine arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub homme.

19. SIS II ja VIS arengu hetkeseis (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on komisjoni avaldus SIS II ja VIS arengu hetkeseisu kohta.

Jacques Barrot, komisjoni asepresident. – (FR) Lugupeetud juhataja! Ma ei taha parlamendi kannatust proovile panna, ent pean siiski siinolevatele Euroopa Parlamendi liikmetele ja parlamendile mitmeid asju selgitama.

Kui poolteist aastat tagasi võtsin vastu õigluse, vabaduse ja turvalisuse eest vastutava voliniku portfelli, leidsin oma laualt kaks suuremahulist infotehnoloogiaprojekti, mille eesmärk on varustada liikmesriigid moodsate ja tõhusate koostöövahenditega.

Need kaks projekti, SIS II ja VIS, moodustasid osa samast lepingust, mis 2003. aastal komisjoni ja infotehnoloogiaettevõtete konsortsiumi vahel sõlmiti. Mõlemad projektid on tehnoloogiliselt keerukad. Peame ühendama kesksüsteemi ja riiklikud seadmed eriti nõudlike spetsifikatsioonidega ning panema need omavahel suhtlema.

Olen alati püüdnud parlamenti nende arengutega kursis hoida. 2009. aasta veebruaris ja juunis peetud justiits- ja siseasjade nõukogu järel kirjutasin Gérard Deprezele, parlamendi kodanike õiguste, justiits- ja siseasjade komisjoni esimehele, et teavitada teda SIS II-ga tehtava töö edenemisest. Carlos Coelho! Saatsin teile kirjavahetuse koopia, sest olete SISiga seotud küsimuste tavapärane raportöör, ning te jälgite neid küsimusi huviga.

Avatuse vaimust motiveeritud, nagu ma olen, tahaksin täna teile taas kord anda võimalikult palju teavet. On tõsi, et nagu enamik tööstusprojekte, on nii SIS II kui ka VISi ajakava ja eelarve ületamise ohus. On tõsi, et olukord on nii SIS II kui ka VISi osas mitterahuldav.

Hoolimata komisjoni ja liikmesriikide ekspertide kaasamisest, puutub SIS II jätkuvalt kokku mitmesuguste tõketega. VIS on tähtsasse etappi jõudnud. Algsed spetsifikatsioonid muutsid kavandatud katsete läbiviimise raskeks, ent näib, et liikmesriikide nõusolekul peaks nende spetsifikatsioonide ülevaatamine võimaldama need järgmine kord edukalt rakendada.

Räägin kõigepealt projektist SIS II. Komisjon teeb tihedat koostööd eesistujariigi, liikmesriikide ja töövõtjatega, et rakendada 4. ja 5. juunil justiits- ja siseasjade nõukogul tehtud otsustes sätestatud suuniseid.

Esiteks on kõik asjassepuutuvad osapooled aktiivselt hõlmatud tehnilistesse ettevalmistustesse esimese nn verstaposti katse jaoks, mille eesmärk on tagada, et praegune tehniline lahendus oleks rajatud tugevale alusele. Seda meeles hoides pidas komisjon projekti eest vastutava konsortsiumiga vajalike lepinguliste muudatuste osas läbirääkimisi. Esimese vaheeesmärgi jaoks on lisakulu 1 026 000 eurot. Samal ajal on meie talitused kiirendanud projekti haldamist ja jälgimist. Nad on kasutusele võtnud leppetrahvid, et avaldada töövõtjale lisasurvet.

Reede õhtul kutsusin kohale ja kohtusin projekti eest vastutava ettevõtte tegevjuhiga, et ta saaks mind isiklikult teavitada meetmetest, mida tehniliste raskuste lahendamiseks rakendas.

Lõpuks, nagu juuni nõukogu ette nägi, alustas komisjon ettevaatuse eesmärgil ettevalmistusi tööks eesmärgiga potentsiaalselt ümber lülitada teisele skeemile, kui praegune tehniline lahendus läbi kukub.

Et neid andmeid ja uut ajakava arvesse võtta, peame need tingimused loomulikult õigusaktidesse üle viima. Seetõttu esitaski komisjon 29. septembril projekti SIS II rändevahenditele mõned muudatusettepanekud, mille üle teie parlamendiga praegu konsulteeritakse. See annab meile võimaluse teema põhjalikumalt üle vaadata.

Mis puutub VISi, siis 2009. aasta aprillis alustas töövõtja mitmesuguseid teste kesksüsteemiga, et hinnata tehtud edusamme. Töövõtjal ei ole veel õnnestunud täita kõiki lepingulisi kriteeriume, mis on vajalikud selle katseseeria lõpuleviimiseks, kuigi tähtaega juba pikendati.

Komisjon on loomulikult kohaldanud leppetrahve, et selle viivituse eest karistada. See on nõudnud töövõtjalt kõigi vajalike korrigeerivate meetmete rakendamist.

Ma ei usu, aga võin ka eksida, et on probleem disainiga. Teisest küljest paistab, et STT-l läheb hästi. Katsed peaks lõpetatama 11. novembril. Ent sellega paralleelselt peavad liikmesriigid samuti kohandama oma riiklikke süsteeme, et saaksid VISi kasutada. Vähemalt kolmel liikmesriigil on suuremaid raskusi, ning nendest kolmest riigist tingitud viivitused on isegi tähtsamad kui need, mille põhjustas kesksüsteem.

Seega viime praegu liikmesriikidega läbi põhjalikku analüüsi, et koostada VISi käivitamiseks uus ajakava. Selleks aga peab meil olema selge ettekujutus kesksüsteemi kohta teostatavate katsete tulemustest.

Minu reedene kohtumine annab mulle põhjust uskuda, et 11. november võiks olla päev, mil teame, kas tehtud katsed on edukad. Ent igal juhul peavad nii riiklikud süsteemid kui ka kesksüsteem enne süsteemi käivitamist täielikult funktsioneerima. Loomulikult teavitan parlamenti sellest uuest ajakavast kohe, kui oleme selle koostanud.

Siinkohal lõpetan – andestage mulle palun minu pikk sõnavõtt, ent tahtsin tõesti anda täpse ülevaate SIS II ja VIS arengu hetkeseisust. Mõlema projekti tehniliste, eelarveliste ja poliitiliste riskide profiilid õigustavad meie kõigi sekkumist, arvestades meie vastavaid kohustusi. Kasutatud on suuri finantsressursse. Komisjoni eelarveliste kulukohustuste kogusumma SIS II jaoks on veidi üle 80 miljoni euro, millest on siamaani makstud natuke üle poole ehk 44,5 miljonit eurot. Kogu summa, mille komisjon on juba VISile siamaani kulutanud, on umbes 74,5 miljonit eurot. Eelarve täitmise osas on siamaani ära kulutatud tegelikult peaaegu 43,3 miljonit eurot. Need arvud on kooskõlas sarnaste projektidega, mis Euroopas ja mujal maailmas välja töötatud on.

Lugupeetud juhataja! Tahan ära öelda, et teavitame kindlasti parlamenti igasugustest arengutest, mis võivad eelarvet mõjutada, ning ka nende süsteemide käivitamiskuupäevast.

Ent kui VIS ja SIS II õnnestuvad, oleme varustanud Euroopa kõige tõhusama süsteemiga kogu maailmas. Seega peame takistustega tegelema rahulikult, selgelt ja praktiliselt, ning selles suhtes võtan endale vabaduse paluda parlamendi abi nii sageli kui vaja, et taas kord neid teemasid väga lähedalt jälgida ja tagada nende edukas lõpuleviimine.

ETISTUNGI JUHATAJA: Silvana KOCH-MEHRIN*asepresident*

Simon Busuttil, *fraktsiooni PPE nimel*. – (MT) Tahaksin alustada, tänades Euroopa Komisjoni asepresidenti meile antud selgituse eest, ning tahaksin samuti selgitada, miks seda arutelu palusime.

Seda selle tõttu, et meie kodanike liikumisvabadusega seoses on Schengeni ala meile väga tähtis. Ent kuigi tahtsime, et Schengeni ala pakuks meie kodanikele täielikku vabadust, ei taha me seda vabadust anda kurjategijatele. Sellel põhjusel lõimegi Schengeni infosüsteemi, mis tuli uuendada uue põlvkonna süsteemiks, mis on tuntud nime all SIS II, et aidata meil suurendada oma kodanike vabadust ja vältida samal ajal kurjategijate mänguruumi andmist. Seega teeb meile muret tõsiasi, et see uue põlvkonna süsteem SIS II on tublisti hilineunud ning selle lõpuleviimist ei paista veel kusagilt tulevat. Seetõttu esitamegi teile praegu need küsimused selle viivituse kohta ning selle kohta, kas on võimalik kinnitada mingi kuupäev, milleks süsteem toimib. Ent tahaksin teha täiesti selgeks, et meie lõplik eesmärk on teha koostööd Euroopa Komisjoniga tagamaks, et Schengeni ala toimib täielikult, et see töötab meie kodanike parimates huvides ja et ei antaks vaba voli halbade kavatsustega inimestele.

Claude Moraes, *fraktsiooni S&D nimel*. – Lugupeetud juhataja! Tahaksin tänada volinikku, et ta täna siia tuli ja meile nendest teemadest pikemalt rääkis. Hindame seda, kuidas ta seda tegi.

Nagu Simon Busuttil, tahan ka mina esitada selgituse – mis on ühine selgitus – meie tõsise mure kohta seoses suurte viivitustega ümberasumises SISist projekti SIS II ning VISi arendamises. Usun, et mõistate, miks ühisresolutsiooni esitasime, sest siin on tegemist tõsise murega. Carlos Coelho ja teised on seda muret juba mõnda aega väljendanud ning tuleb arvesse võtta, et kuigi need suured viivitused on loomulikult juba iseenesest murettekitavad, on parlamendi jaoks siin põhiküsimused, nagu te teate, läbipaistvus ja aruandekohustus, eriti kui tegeleme tundlike andmetega, ja tundlike andmetega sellel alal. Kaasaeasandja ja Euroopa Liidu ainsa otseselt valitud asutusena tuleb parlamenti nende süsteemide arenguga kursis hoida, nagu see varem mitmeid kordi nõudnud on.

Me ei taha, et arvataks, et oma resolutsioonis põhjendamatuid nõudmisi esitame. Tahame olla mõistlikud ning reageerida viisile, kuidas meile täna teavet esitasite. Tahame lihtsalt olla kursis praeguse olukorraga, saada selgitusi viivituse põhjuste kohta ning kinnitust, et need probleemid lahendatakse. On tähtis, et nii tähtsat projekti, mis mõjutab väga paljusid inimesi – nii Euroopa Liidu kui muude riikide kodanikke – arendataks läbipaistvalt.

Ent lisaks läbipaistvuse ja aruandekohustuse küsimustele tuleb viidata ka mõnede laiematele tähendustele. Tekkivad tehnilised probleemid ning nende suuremahuliste andmebaaside arendamine ei kutsu esile suuremat usaldust. Paljudel meie liikmesriikidest – kaasa arvatud minu enda liikmesriigil – on olnud suuri raskusi oma suuremate andmebaaside, ID-andmebaaside jms arendamisega. Avalikkuse usaldus nende süsteemide vastu on väga vajalik.

Seega peame kindlasti ühiselt üle vaatama poliitilised parteid, et näha, kuidas need probleemid tekkisid, kuidas neid tulevikus juba kavandamisetapis, mitte arendamisetapis vältida saab. Oma õppetunnid tuleb saada. Peame neid süsteeme usaldama ja eelkõige peab meil olema täielik ja tõhus järelevalve. Kokkuvõttes töötavad need süsteemid ainult tehnilise koostöö kaudu – ent ka avaliku usalduse kaudu selle süsteemi vastu ja tõsiasi kaudu, et parlament uurib neid teemasid avalikult ja saavutab lõpuks ka mingid tulemused.

Sarah Ludford, *fraktsiooni ALDE nimel*. – Lugupeetud juhataja! Ma ei ole oma kümne Euroopa Parlamendis veedetud aasta jooksul ühelgi õhtul nii palju rääkinud! Kümme minutit on harjumatu luksus ja ma ei ole kindel, et selle ära kasutan.

Ka mina olen asepresident Barrot'le tänulik, et ta meid probleemidest teavitas, kuigi arvan, et meil ei oleks tulnud pidevalt nende uuenduste järele küsida. Kõik, kes veidikenegi teavad midagi suurte IT-võrkude paigaldamisest oma liikmesriigi riigisektoris, teavad, et kõik need tehnilised ja eelarveprobleemid tekivad sageli. Kahjuks aga, kui mõjutatakse kahte sellist kõrge profiiliga suurt süsteemi – Schengeni infosüsteem (SIS) II ja viisainfosüsteem (VIS) – mõjutab see ka mitte ainult liidu sisejulgeoleku – ja tulene selle juurde hiljem tagasi – vaid ka Euroopa Liidu viisapoliitika usaldusväärsust.

VISI raportöörina võin öelda, et meil oli surve õigusaktid õigeks ajaks valmis saada, sest tahtsime edasi rühkida, et VIS käivitada – see peaks olema juba käivitatud – ja igasugune libastumine programmis on vägagi pettumust valmistav.

Tahaksin volinik Barrot'lt küsida, millised saavad olema tagajärjed viisade taotlejatele. Kas hakkab olema palju segaduses inimesi, sest VIS on mõeldud tegelema 20 miljoni viisataotlusega aastas ja viivitused avaldavad arvatavasti oma mõju? Ja kuidas jääb allhangetega, mida korraldatakse? Mainisite, et viisainfosiüsteemi viivituste tõttu on rakendatud leppetrahve. Kas võiksite meile öelda, millised need trahvid on? Millised on eeldatavad lisakulud? Ja kas võiksite meile öelda, volinik Barrot, kas usaldate üldiselt ikka veel alltöövõtjat või seisab meil ees lepingu võimalik tühistamine?

See mõjutab tõenäoliselt ka agentuuri loomist SISI ja VISi ühiseks haldamiseks – ja tõenäoliselt ka teisi tulevasi andmebaase. Võib-olla tuleb mõned andmete kogumise eesmärgid ja suuremahulised jälgimissüsteemid uuesti üle vaadata, mis ei oleks privaatsuse seisukohast halb mõte, kui meil kõik need tehnilised ja infrastruktuuriprobleemid tekivad.

Viimane asi, mida volinikult küsida tahtsin, on järgmine: praeguste hinnangute kohaselt käivitub SIS II 2011. aasta viimases kvartalis. Oletan, et võime arvestada veel mõningase viivitusega. 2012. aastal toimuvad Londonis olümpiamängud. Ühendkuningriigi valitsus ei kasutanud ära võimalust liituda süsteemiga SIS I põhjustel, mis sellele endale kõige paremini teada olid. Tegelikult oli päris mitu aastat, mil see oleks võinud seda teha, ent ütles ikka, et ei, me tahame SIS II ära oodata.

Minule antud vastustes ütles valitsus, et ei muretse julgeolekutagajärgede pärast. Ent ohtu võidakse seada mitte ainult Ühendkuningriigi, vaid ka Euroopa julgeolek, kui Ühendkuningriik ei osale juurdepääsus Schengeni infosüsteemi reguleerimise poolele – mida see võib teha – juba tükk aega enne 2012. aasta Londoni olümpiamänge.

Kas võiksite meile öelda, volinik Barrot, millised võivad teie arvates olla mõjud turvalisusele olümpiamängude ajal, mis, eriti kuna need toimuvad Londonis ja üldsegi mitte minu valijaskonnas, teevad mulle väga muret? Arvan, et peaksime kõik olümpiamängude turvalisuse üle muret tundma. Need on mõned küsimustest, mida teilt küsida tahaksin. Täna teid veel kord, et olete siia tulnud!

Tatjana Ždanoka, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – Lugupeetud juhataja! Ka mina tahan oma fraktsiooni nimel volinik Barrot'd tema selgituste eest tänada. Loomulikult mõistame samuti hukka praeguse projektide SIS II ja VIS olukorra.

Ent tahaksin tõstatada ka mõned probleemid, sest te teate, et meie fraktsioonil on konkreetne seisukoht biomeetriliste andmete kasutamise osas, eriti VISis ja SIS II-s.

Tahaksin kasutada ära võimalust ja rõhutada meie seisukohta. Nagu Sarah Ludford, olen ka mina väga tänulik tänaõhtuse sõnavõtmiseks antud lisaja eest. Ka minu jaoks on seda võib-olla liiga palju, kuigi minu aeg on küll kuus minutit, mitte kümme.

Kahetseme ka seda, et nendele süsteemidele on juurdepääs järjest rohkematel asutustel. Praegu tunneme muret selle üle, et SIS muudetakse tehnilisest vahendist üldiseks reguleerimis- ja järelevalvesüsteemiks.

Seega tuletaksime komisjonile meelde, et nende uute süsteemide täieliku rakendamise eeltingimusteks on sidus õiguslik kõrgeimatel standarditel põhinev andmekaitseraamistik ja õigusakti vastuvõtmine menetlusseaduse miinimumtagatiste kohta.

Tahame hukka mõista ka nõukogu koostöö puudumise, eriti keeldumise kasutada rakendusmeetmete puhul kaasotsustamismenetlust. Loodame, et tulevikus saab Euroopa Parlament regulaarselt katsete, kulude jms kohta usaldusväärset teavet.

Ma ei taha korrata varasema sõnavõtja küsimust, ent ka meie tahaksime volinik Barrot'lt saada teavet lepingu ja sellest tulenevate kohustuste kohta, ning mis juhtub, kui katse on mitterahuldav. Samuti tahaksime teada võimalike kulude kohta.

Küsimus on võib-olla heakskiidus: vädiksime paljusid küsimusi, kui meie parlamendil lubataks aktiivselt osaleda kogu protsessis alates täiesti algusest. Seega loodan, et see juhtum ka tõestab, et praegu on tõesti aeg koostööd teha.

Timothy Kirkhope, *fraktsiooni ECR nimel.* – Lugupeetud juhataja! ECRi esindajana ühisetepaneku allakirjutamisel on mul väga hea meel, et nüüd selle arutelu ette võtsime. On väga tähtis, et meie Euroopa Parlamendis peame komisjoni vastutavaks, kui arutleme temade üle, mis on seotud suurte summade kulutamisega Euroopa maksumaksjate rahast. On õige, et sellise tundliku andmekaitse ja -vahetusega seotud

valdkonna vastu on avalikkusel erihuvi. On olnud palju probleeme ja viivitusi, mis tähendab, et uus süsteem ei ole ikka veel toimima hakanud. Nüüd on tõepoolest juba kahtlused projekti elujõulisuse osas.

Tahaksin komisjonilt küsida, miks on olnud nii palju viivitamisi ja liigset kulutamist. Milliseid tegevusi nende puudustega tegelemiseks rakendatakse? Tahaksime näha täielikku läbipaistvust nii rakendusprotsessis kui ka finantsaspektides, millele viitasin. Nagu meie resolutsioon sedastab, ei taha Ühendkuningriik – loomulikult sel ajal mitte Schengeni täieliku liikmena – koos mitme teise liikmesriigiga saada osaks sellest süsteemist enne, kui on leitud lahendus.

Tahaksin samuti küsida, milliseid meetmeid on võetud töövõtjate vastu, et kaitsta mõnede kahjude eest. Tahaksime, et komisjon ja nõukogu vastaksid küsimustele, mis paluvad neil selgitada, miks usaldatakse jätkuvalt praegust töövõtjat ja tema võimet süsteemid edukalt käivitada. Kas sellel projektil on üldse tulevikku või peaksime praegu kogu algatuse ümber mõtlema? Nagu volinik Barrot ütles, mõned riigid viivitavad, ent ilma usalduseta ei saa neid ka süüdistada. Euroopa Parlamenti tuleb nende süsteemide käivitamisega seotud teemadega pidevalt kursis hoida. Ootan huviga komisjoni vastust minu kolleegide ja minu esitatud küsimustele.

Cornelia Ernst, fraktsiooni GUE/NGL nimel. – (DE) Lugupeetud juhataja! Kõigepealt tahaksin öelda, et me ei jaga Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) kahtlusi. Asi on väga lihtne: usume, et edasine areng SIS II suunas ei ole vajalik ning et see on poliitiliselt vale. Võtame selle seisukoha kolmel põhjusel: esiteks seetõttu, et see ühendab kokku salateenistuse ja politsei andmed, andes tõuke andmesüsteemiks, mis ei taga enam juhitavust ja milles isikuandmed ei ole tegelikult kaitstud.

Teiseks, biomeetrilised andmed, mida siin suuremahulise eksperimendina korraldatakse, ning kolmandaks SIS II, mida loomulikult nn ebaseadusliku sissepääsu vastu kasutatakse. Siit ka meie ettepanek: nagu me kõik teame, on meil SIS I. Meie jaoks on mõistlik seda edasi arendada kui üks-kõigi-jaoks-põhimõtet. See on pragmaatiline lähenemine, isegi kui meid selle eest tugevalt kritiseeritakse. Ent usume, et praeguse lähenemisega ei saa midagi enamata ära teha. Lihtsalt öeldes: SIS II on *de facto* läbikukkumine ja selle ümber nii-öelda tantsulöömine on mõttetu. Tähtis on see, et siin valesti kasutatavat raha saaks säästa, mis tähendab, et meil oleks kogu asjaga vähem probleeme ja saaksime lõpetada SIS II viivituse üle muretsemise. Ütlen seda ka Saksimaa vaatenurgast, mis on Poolale ja Tšehhi Vabariigile lähedal asuv Saksimaa piirkond. Tean väga hästi, et oleks kindlasti mõttekam teha midagi politsei stabiliseerimiseks kui aretada midagi sellist.

Carlos Coelho (PPE). – (PT) Head kolleegid! Tahaksin alustada, tänades asepresidenti Barrot' d tema avalduse eest, kuigi ta on ebaõiglasel olukorras, sest oleks hea ka nõukogu seisukohta kuulda. Loomulikult on lihtsam komisjoni kui nõukogu parlamentaarset kontrolli rakendada.

2001. aasta detsembris anti komisjonile korraldus võtta kasutusele Schengeni infosüsteemi (SIS) teine põlvkond, mis pidi käivituma 2007. aasta märtsis. On olnud palju probleeme ja viivitusi. Uus süsteem ei tööta ikka veel. Mõned inimesed ennustavad, et see ei käivitu enne 2012. aastat, samas kui teised kahtlevad üldse projekti elujõulisuses. Viivitusi ei ole mitte ainult SISis, vaid ka viisainfosüsteemis (VIS), sest mõlemat projekti arendab sama ettevõtte.

Pean siinkohal ütlema, et usaldan asepresident Barrot' d jätkuvalt. Oma poliitilises elus on ta alati olnud pädev tõsine ja tõeline Euroopa pooldaja. Me teame, et ta ei algatanud projekti SIS. Ta päris selle, kui võttis president Barroso palvel vastu teise portfelli. Ent Euroopa Komisjoni ja kesksüsteemi arendama tellitud ettevõtte teenuseid tuleb kindlasti vastutavaks pidada.

Parlamendil on võim eelarve üle ning meil on õigus ja kohustus Euroopa Komisjonilt selgitust küsida. Miks me projekti SIS II vajame? Vajame paremat kontrolli oma välispiiride üle, vajame suuremat turvalisust, vajame biomeetrilisi andmeid ning vajame häirete ühendamist. Kavandatud on kaks ülemaailmset tehnilist katset ehk nn vaheeesmärgi katse, esimene neist 22. detsembril ja teine 2010. aasta suvel. Esimese katse eesmärk on kontrollida projekti SIS II sujuvat, usaldusväärset ja tõhusat toimimist vastavalt töötingimustele 72 tunni jooksul ning kontrollida, et põhifunktsioonid ja andmete järjepidevus funktsioneerivad ilma igasuguste probleemide ja tõrgeteta.

See tõstatab mitmeid küsimusi. Esiteks, kas on mingi risk, mis võib ohustada katse läbiviimist käesoleva aasta detsembris? Teiseks, et riski vähendada, kas on arvestatud võimalust vähendada nõuete taset või koguni katses osalevate riikide arvu? Kolmandaks, kas neid uusi katseid saab lugeda osaks ettevõttega sõlmitud aastases lepingust või loetakse neid täiendavateks nõueteks, mille eest tuleb kanda lisakulusid? Neljandaks, kas probleemide ja tehniliste probleemide tuvastamine on kaasa toonud lisateenuste lisamise lepingusse? Kui palju raha on nendel tingimustel välja makstud? Viiendaks, milline oli töövõtjale kohaldatavate trahvide kogusumma – mida mainis asepresident Barrot – viivituste ja tehniliste vigade eest, mille tõttu eelmised

katsed ebaõnnestusid? Kuuendaks, kas komisjon arvestab, et kui on olemas võimalus alternatiivse lahenduse rakendamiseks, siis see tähendab Steriaga lepingu lõpetamist? Millised oleks sellisel juhul selle tagajärjed VISile?

Lõpetuseks, lugupeetud juhataja, üks viimane küsimus: kas on tõsi, et Bulgaaria ja Rumeenia on loobunud SIS II ootamisest ja kavandatakse juba nende liitumist projektiga SIS I?

Ernst Strasser (PPE). – (DE) Tänan teid, lugupeetud juhataja! Üritan oma kõneajast kinni pidada. Põhimõtteliselt tervitame SIS II ja selle funktsioonide kasutuselevõttu. Kui olin käesoleva aastatuhande alguses siseminister, tegin selle süsteemi nimel usinalt lobitööd. Sel ajal lubati meile, et see võetakse kasutusele 2007. aastal ning üks põhjustest oli see, et vajasime seda kiiresti uute liikmesriikide jaoks, et nad saaksid selles julgeolekustruktuuri arendamises osaleda.

Uued liikmesriigid on nüüd siin, ent SIS II ei ole ikka veel siin. Seda viivitust tuleb armutult analüüsida ja uurida. Sellel peavad olema ka selged tagajärjed. Peame mineviku kogemustest tuleviku jaoks õppima.

Peame tunnustama, et komisjon on SIS II projekti edendamiseks teinud kõik ja talunud ka tulemusi, mis on alla ideaalse. Ent me ei tohi unustada, et ei ole mõtet siin liiga suurt kompromissi teha, sest see toimuks süsteemi stabiilsuse ja usaldusväärsuse kulul. Seega peaksime vältima täiendavat finantskoormust liikmesriikidele, mis võib tuleneda analüüsist ja katsetest, ning ka edasisi viivitusi süsteemis. Selle jaoks vajame 100% läbipaistvust ja ka selget keelt nende jaoks, kes seda projekti komisjoni nimel rakendavad, ning see peab tähendama ka seda, et vajadusel on ka nendele projektijuhtidele finantstagajärjed.

Edit Bauer (PPE). – (HU) Lugupeetud juhataja, volinik! 2006. aastal, kui uued liikmesriigid ootasid Schengeni alaga liitumist, sätestasime, ning meile sätestati, et üks tingimusi on see, et SIS II peab toimima. Vahepeal selgus, et süsteem ei suuda üldse toimida. Siis kuulsime, et põrand ei olnud tehnilise varustuse raskuse kandmiseks küllalt tugev, ning kui eesistujariik Portugal ei oleks leidnud lahendust „SIS üks kõigile“ süsteemi kasutamiseks, ootaksid kaheksa uut liikmesriiki ikka veel praegu Schengeni alaga liitumist.

Vahepeal peaksime meeles pidama, et tuli sõlmida uued lepingud ja süsteemi SIS II arendamiseks tuli leida uued finantspaketid, samas kui süsteemi SIS I+ tööd pidi ikkagi rahastama. Seega rahastame praktilises mõttes kahte süsteemi, mis ei maksa Euroopa maksumaksjatele mitte vähe. Loomulikult räägime suurest investeringust, kui tegemist on Euroopa kodanike ohutuse tagamisega. Erinevalt oma vasakpoolsest kaasparlamentiliikmest tunnen, et see võib kaasa tuua väga suure muutuse Euroopa turvalisuse kvaliteedi heaks.

Olen uudishimulik ka viivituse osas, arvestades, et 2001. aastal pidi süsteemi arendamine võtma viis aastat, aastast 2002 kuni aastani 2007. Volinik, ei ole võimalik, et tehnilise süsteemi juures on nii suur ebakindlus, et selle arendusaeg kahekordistub. Oleme täiesti teadlikud, et tehnilised koterminid võivad tööle kaikkaid kodaratesse visata ja et avalikud investeringud on viibinud, ent kokkuvõttes peame küsima: mis selle põhjus on? Kas mõned riigid, mõned liikmesriigid viivitavad tegelikult meelega süsteemi SIS II arendamisega? Minu küsimust lihtsalt kokku võttes, mis tagab, et süsteemiga VIS sama lugu ei ole?

Elżbieta Katarzyna Łukacijewska (PPE). – (PL) Lugupeetud juhataja! Arvestades viivitusi ja probleeme projektiga SIS II lõpetamisel ning ennustusi, mille kohaselt see 2011. aasta ja mõne arvates isegi 2015. aasta lõpuks täielikult ei funktsioneer, on otsustatud enne selle aasta lõppu viia projektiga SIS II läbi katsed, mis hindavad selle toimimist. Kui SIS II osutub puudulikuks, öeldakse, et SIS I täiustuste põhjal võetakse kasutusele varuplaan.

See tekitab aga mitmeid küsimusi. Kas Euroopa Komisjon on valmis teist plaani rakendama? Mida tehakse nende liikmesriikide investeringutega, mis on kandnud uue süsteemi jaoks mõeldud seadmete ostmiseks mõeldud kulusid? Kas neid seadmeid kasutatakse varuplaanis? Ning viimaseks, kuidas kavatseb komisjon nõuda leppetrahve nendelt, kes projekti eest vastutavad?

Jacques Barrot, komisjoni liige. – (FR) Lugupeetud juhataja! Ma ei jõua vastata kõigile mulle esitatud küsimustele, arvestades, et oleme praegu ajaliselts keerulises olukorras. Seoses projektiga VIS mõjutavad kesksüsteemi katsed, mis tuleb lõpetada 11. novembriks, ning SIS II puhul on selleks vaheesmärk ehk kriteerium, mis aasta lõpuks täita tuleb.

Kõigepealt, olen kõigile sõnavõtjatele väga tänulik! Tahan, et Euroopa Parlamendil oleks täielik juurdepääs kogu teabele. Tuletan teile meelde, et liikmesriigid koostasid need kaks suurt süsteemi just nimelt selleks, et nautida liikumisvabadust turvalistes tingimustes, nagu eriti just Simon Busuttil ja Claude Moraes ära märkisid.

Kõigepealt tahaksin üritada vastata VISi teemadel ja eriti Sarah Ludfordile, kes on raportöörina selle probleemi vastu erilist huvi üles näidanud. Võime öelda seda, et VISi katsetatakse 11. novembril ja et need katsed ütlevad meile, kus kurssi muutma peaksime. Praeguseni võib VISist mõelda kui mõistliku arhitektuuriga süsteemist, millel on küll mõned vead, mida aga saab parandada. Sellegipoolest näitavad need katsed, kas peame töövõtjaga lepingu lõpetama. On veel liiga vara öelda, ent sel juhul vaadataks ajakava vastavalt sellele üle.

Märgiksin ära, et 2005. aastal otsustas nõukogu, et VISi tuli liikmesriikidele tutvustada ühtlasel ja koordineeritud moel. Seetõttu näebki VISi määrus ette, et süsteem alustab komisjoni määratud kuupäeval tööd esimeses piirkonnas, kui kõik liikmesriigid on seda teavitanud, et on teinud kõik selles piirkonnas VISi kasutamiseks vajalikud tehnilised ja juriidilised seadistused.

See tähendab, et VIS hakkab kõigi liikmesriikide jaoks samal kuupäeval toimima esimeses piirkonnas – Põhja-Aafrikas, mis katab riigid, millel on kõige suurem oht seoses ebaseadusliku rände ja turvalisusega. Sellega seoses tahan öelda, et kõigi liikmesriikide jaoks on väga tähtis tegutseda ja VISi hallata, sest oleks väga ohtlik, kui kesksüsteem normaalselt töötaks, aga me oleksime sunnitud tähtpäeva veelgi edasi lükkama, kuna mõned liikmesriigid viivitavad. Seega olen selle punkti osas veidi pealekäiv.

Panin tähele, et Sarah Ludford viitas olümpiamängude probleemile. Loodan siiralt, et oleme selleks ajaks edusamme teinud. Ent on tõsi, et Ühendkuningriigile on antud korraldus liituda süsteemiga SIS I+ enne olümpiamänge, kui selline tegevus vajalikuks osutub.

Tahaksin öelda ka seda, et seoses viisatootlejatega loodame siiralt mitte liiga palju seatud tähtpäevast kõrval kalduda, kuna see on meile väga tähtis, ning tõsine oht, et inimesed konsulaatides viisasid n-ö ostlevad, võib suureneda, kui VISi liiga palju edasi lükkame.

Tatjana Ždanoka rääkis minuga biomeetristest andmetest ja süsteemile juurdepääsu reguleerimisest. Arvan, et saame võimaluse seda uuesti arutada, ent neile kontrollidele hakkavad kehtima mitmed selged eeskirjad. Panin tähele, et Cornelia Ernst on süsteemivastane, aga tahan meeles pidada ka seda, mida Timothy Kirkhope mulle ütles. Räägin nüüd Carlos Coelho. Carlos Coelho on projektiga SIS II hästi tuttav ning tahaksin üritada vastata mõnele tema küsimusele, hoides lahti võimaluse talle kirjutada, et talle teised vastused tema seitsmele küsimusele anda.

Võin öelda seda, et komisjon avas oma kaastöövõtjaga lepingu läbirääkimised ning need läbirääkimised keskendusid kahele valdkonnale: esimese vaheeesmärgi katse läbiviimiseks vajalike lisateenuste ja -varustuse kasutuselevõtmine ning muudatus põhilepingus, et võimaldada SIS II vaheeesmärke lepinguga formaliseerida. Jõudsimme juuli lõpus üldisele kokkuleppele. Jõudsimme juuli lõpus üldisele kokkuleppele ning on tõsi, et kaastöövõtja märkis, et oli spetsifikatsioon, mis näisid muutvat selle esimese vaheeesmärgini jõudmise väga keeruliseks. Sellegipoolest allkirjastasime alltöövõtjaga lepingu, mille kohaselt nimetatud vaheeesmärk saavutada tuleb.

Analüüsi- ja parandamisperioodi ajal aga selgus, et SIS II oli rajatud kindlale, kuigi vahel liiga keerulisele alusele, ning et kuigi oli tarvis teha mõningaid pingutusi, oli süsteem parandatav.

See põhjalik analüüs aitas meil leida mitmeid mooduseid süsteemi parandamiseks, ent Carlos Coelho, on tõsi – ja ütlen seda ka kogu parlamendile –, et meil on selles valdkonnas ees väga ambitsioonikas projekt ja ei ole lihtne näha, mis täpselt toimuma hakkab.

Võin aga öelda, et oleme Hewlett-Packard-Steria konsortsiumile leppetrahve kohaldanud, et seda karistada ühest küljest suutmatuse eest tuua süsteem ST töökatsete lepingulise etapi lõpus lepinguga nõutud tasemele ning teisest küljest – praegu igal juhul – sisemistes VIS-katsetes põhjustatud viivituste eest.

Mõlemat projekti hallatakse sama lepinguga, nii et trahvid arvatakse võrdselt projektide SIS II ja VIS arvetest maha. Need trahvid ulatuvad peaaegu 3,5 miljoni euronile ning VISi puhul jätkab trahviloendur tiksumist, samas kui SIS II on jaanuarist alates koos analüüsi- ja parandamisharjutuste algamisega välja lülitatud olnud. Kui need projektid pooleli jäetaks, peaks kaastöövõtja loomulikult vastavaid kulusid kandma.

Lugupeetud juhataja! Arvestades olukorda ja seda, mida ütlesin nii VISi, 11. novembril toimuvate katsete kui ka projekti SIS II kohta, eesmärgi kohta veenduda aastalõpu vahe-eesmärgi kaudu, kas arhitektuur on tõesti elujõuline, ei saa ma täpsemat vastust anda, kuna oleme nüüd neid katseid rakendamas ja vahe-eesmärgiks valmistumas.

Tahan öelda, et parlament on teretulnud kaastöövõtjat tagant ergutama. Nagu olete näinud, olen väga otsusekindel ja teemaga isiklikult seotud. Loodan, et nagu Galileo puhulgi, õnnestub mul enam-vähem päästa

mõlemad projektid, mis on tehnoloogiliselt väga huvitavad ja võivad Euroopale kõrgtasemelise süsteemi abil kasu tuua, ent ma ei saa selles veel täna õhtul kindel olla.

Samuti ootame parlamenti meile appi liikmesriike VISiga seoses tagant õhutama. Leiame, et kõige suuremaid viivitusi põhjustavad hetkel mõned liikmesriigid.

Lugupeetud juhataja! Olen vägagi teadlik, et ma ei vastanud ühelegi küsimusele, ent jään täielikult parlamendi käsutusse, et esitada kogu teave, mida tahavad Euroopa Parlamendi liikmed ja eriti just need, kes küsimused esitasid, siis kui selle saan.

Juhataja. – Tänan teid vastuse eest, volinik! Sain käesoleva arutelu lõpetuseks kolm resolutsiooni ettepanekut.⁽²⁾

Arutelu lõpetati.

Hääletus toimub teisipäeval, 22. oktoobril 2009.

20. Järgmise istungi päevakord (vt protokoll)

21. Istungi lõpp

(Istung lõppes kell 20.45)

⁽²⁾ Vt protokoll